

4/6 Cod. ms.

119

Ms. 119. 4^o.

48^lll.

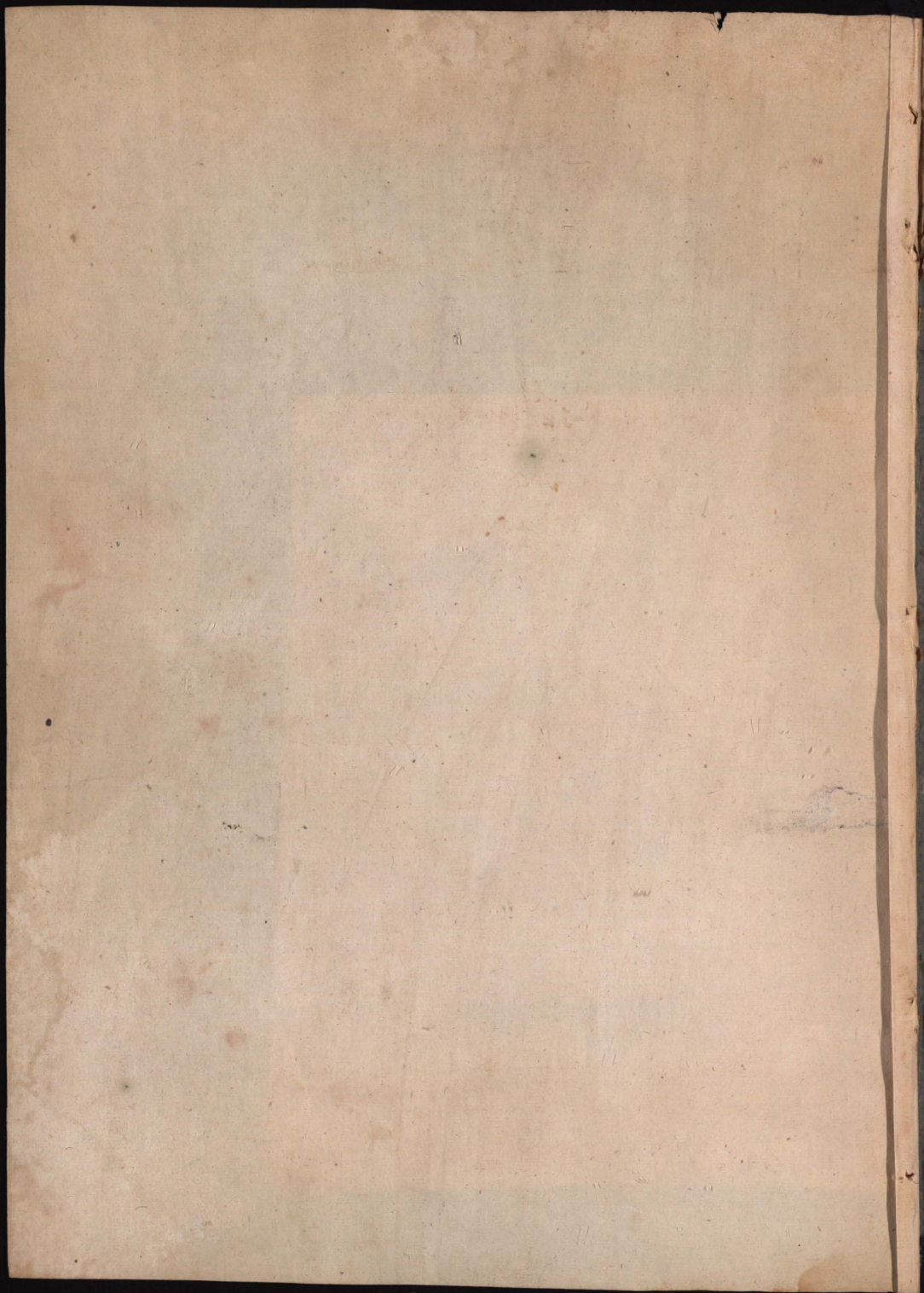
4^o Cod. ms. 119

Quaestiones
pro
moribus.

13

9
Johannes F. L. L. L.

4^o Col. Mus. 119



Responsores pmoibz et ad
salute ame p obmede



Refens huius opus su gra pneumatic
almi

Me iuniat et faciat optere qz vtile fiat
Auxilium diuinum pmo iocandum p i omz
ope et capere. hoc testat Bohring 3mo in
omibz rebz diuinum implorandum angelum quo
premissis nlla rite fudat exordium et

omni dei pater et filius et spiritus sanctus sit in iudicio
in me. fiat michi Ine quest fides fir-
ma et corde. Galea salutis et caput. signu ste-
ant et fronte. om vcrat in ore. Voluntas
bona et mte. dilectio dei et pastore. pmo
castitas et carum. honestas et actione sobrietas
et pma humilitas et pferat. spes et caritate
amor due eterne et pueritia et bonis opibz
usqz qz fine Amen



Promoribus de articulis

fidei



Quod Vetus Iudeus. Lucius paganus
 Quod in christiano. Iuxta suum Quod
 Quod baptizatus suus. Quod articulos fidei
 inde credo et ore confiteor. Quod
 Deinde si baptizatus et fides christiana
 sunt ad salutem animae necessaria. Duo
 Quod sunt. Duo prout. Duo per. Duo in. Duo
 Quod quod non accidit. nec baptizatus fuit. salus
 esse non poterit. Arguit. Cont. multi salu
 uati sunt sine baptismo et non baptizati. Et multi alii
 non baptizati. Duo quod isti martires baptizati
 bantur baptismo sanguinis. Multi alii baptismo
 flammis. I. spiritus sancti. Nec autem baptizantur bapti
 smo flammis. et aqua

Promoribus quid credendum est

Quod Vero quod sunt articuli fidei quos mente credis
 et ore confiteor. Duo duodenarium scilicet quod sunt duo
 decem apostoli. Quos per primum articulos fidei. et quos
 apostolorum edidit. Duo sunt per primum quod posuit
 ad quo ego ore confiteor. Credo in deum patrem
 omnipotentem creatorem celi et terre. Concordat
 antiquum testamentum. In principio creauit deus
 celum et terram. Sed nota quod etiam postea ad

didit vnu. contra errores gentium. qui posuerunt
esse plures deos. Concordat etiam antiquum. *Am.*
israhel dñs deus noster vnus est. nō habebis
deos alienos corā me.

Si dicat dñs ad aplos aut. vos dy estis q
plures sut dy. Dico q p natura ⁊ essentia
vnu est deus. Sed p patione nō
pmit plures esse deos.

¶ Secundus annus fidei

Oris est filius aratus fidei. et quibz pposuit
Dico filius andreas. cu quo ego mecti et ore
pfitcor. Credo in ihm xpm filium eius dnm
dnm nrm Concordat dauid. Dns dixit
ad me filius meus es tu. ego hodie genui te.
Am Abacar. Ego aut in dno gaudebo et ex
ultabo in deo ihu meo.

¶ Terrarum arborum fidei

[illegible]

3.
maris coitu de femina noue Maria & stripe
uiscerum.

¶ Quartus articulus fidei

Quartus est quartus articulus fidei Et quid pro-
ponitur. Dico qd **Th** Jacobus ait Cu q ego credo
q **I**hus xpus passus est sub pontio pilato. Cu
refixus mortuus & sepultus. **¶ Concordat** Zache-
rias. **A**pparet ad me omnes que crucifixerunt
& planger eu. **¶ R** Esayas Tangz omis ad
occasione ductus est. Vere languores nostros ipse
portauit. **¶ S** David. **S**o deruit manus meas
& pedes meos. & dirupuerunt omnia ossa mea
Sibylla aspontra. **E**st ille deus ligno qui pe-
der ab alto

¶ Quintus Articulus fidei

Quintus est quintus articulus Et quid au-
tor eius. Dico **S** Thomas. Cu quo ego
credo. qd **C**ristus descendit ad inferna. tertia
die resurrexit a mortuis. **¶ Concordat** **O**ste
pheta. O mors ero mors tua, Morsu tuus
ero inferni. **¶ S**im in die resurrectionis mee con-
gregabo gentes. **¶ Concordat** sibylla phrygia
Nastur xpus suspendebur illud et occident
et nihil valebit. quoniam tertia die resur-
get. **¶ Sequitur** sextus articulus.

II. Bertrams Annals & fides

Quod dicitur quod est cunctis serg. et autem cum
duo sibi Jacobus minor. Cum quo cunctis q
cunctis ascendit ad celos sed ad dexteram
dei patris omnipotentis. Concordat Amos p
pheta. Qui edificat ascensione in celo. In
nomen illius. Et David Ascendit in altum. cap
tina duxit captiuitatem.

¶ Sepius aratulus fidei

Verū Quis est scpus annalis fidei et quibus
fuit illud. Quia Ista philippus. Ca quo ego
credo q. casto. Inde ventura est iudicare vivos
et mortuos. Concordat Malachias ppheta. De
stenda ad vos i iudicio et ero teste vobis. Et
Gaude iudicabit orbem terre et populos in
equitate sua.

¶ Quodam annis fidei

Verus quis est origo Actus & quis
autor eius Dico Jo Bartholomeus ad quo
ego credo In spm sctm Concordat Iohes
phera. Epistola de spu mco sup omes
carne. Jm Salomo Spus dm reple
uit orbem terrarum.

¶ Nonus Annulus fidei

Questio Quis est annulus Nonus Et quis apptor
 pposuit Dico Ista Mathheus cu quo ego
 credo In sancta ecclesia catholica Id est
 Credo in Ihu xpm sanctificante vniuersa
 te ecclesia et electos dei ex quibz constat
 ecclesia ¶ Concordat Dauid Confiteor tibi
 i eccia magna ¶ Sophomas Inuocabitur
 omnes no dñi. et seruet ei humeros vno
 Mathes dicit. Si perauerit mte frater
 tuus. Dic ecclesie. et si ecclesia no audie
 rit. sit tibi tanqz et hinc et publicangus

¶ Decimus Annulus fidei

Questio Quis est annulus Decimus Et
 quis autor eius. Dico Ista Symo cu
 quo ego credo Beatoru gmonu patoru re
 missione ¶ Quid est gmo storu Dico qd *Como storu*
 omnes orones. oia suffragia et oia bona spi
 ritualia ab alio facta valeat alteri qui vni
 us est scilicet in charitate ¶ Concordat Dauid
 Princeps ego su omz timetui te et custodi
 entiu mandata tua. ¶ De remissione pitor
 Concordat Mathas et heri Deponet oia
 iniquitates nras. et puer in pfiddu maris

¶ Quidam Armatz fidei

Querit quis est armatz vnderig Et
quis autor eius **Dico** Ita **Iudas** thateus
Id quo credo carnis resurrectionem **Concor**
Dat Ezechiel pheta. Aperit tumulos vtros
et educat vos de sepulchris vtros **¶** Ita **Iob**
i nouissio die de terra resurrectionis sue et
i carne mea videbo saluatorem meum

¶ Quodam Armatz fidei

Querit quis est Quodam armatz fidei
Et quis pposuit **Dico** Ita **Mathias** Id
quo ego credo Vita eterna Ame **¶** Concor
Dat Dauid pheta. Mhi de hys qui dormi
unt i terre augurabitur. alij i vita. alij mob
ilium **¶** Ita **Dauid** Tu reddes dm aug
mentum opa sua. Et sic md de fidei armatz

Pro moribz De orone dmea
¶ quid oranda sit

Oratio

Querit quid sit oro. **Im.** Qd est
affectus meus i deu. Et id i orando de
beris corda mea ad deu clauare ut carne
i missa **¶** Sursum corda habemus ad dm **¶** Ergo
ille populus no orabat pro re de quo domus
gquebat. i et no. dicente. Hic populus la

5.
hys me honorat. ut orat Cor aut eorum
forte a me est.

¶ Quid orandum sit

Querit quo et quid orandum est. Dico q
Dns nō dēmon docet nos orare dicit
sit oratur. *¶* Id nō qui est in celis. Quō
diuidit ozo dicit. *¶* Dico in 3^{is} ptes. It
In exordio. In tractatu. et in conclusionem
¶ Quid sit in exordio Dico q Beniuolentia
in captat. nō q ipm flammam neqz
beniuolentia pueniam. Sed ut nobis
ipso de sua beniuolentia certa fiducia esse
citemus. Et nō dicitur p d m. *¶* It qz eius
filius. Noster. qz datus est nobis. *¶* Qui
est in celis. et p d m. *¶* Quam ergo p d m que
credis. nō que deliras. *¶* Qui est in celis
de quo speras. *¶* It qui est speculū timi
tate. corona laudatur. et p d m felicitate

¶ In oratione dicitur sui ad p d m

Querit quot p q peto d ozo dicit et
que est pma petio. Dico septē. *¶* Prō
petio. *¶* Beneficere nō tui. ut sit mel in
ore. Iubile in corde. Euthara in aure. *¶* Et
post exordium sequitur tractatus orationis.

*Summa pe
titionu*

In quo per ordine quatuor petimus. Primo petimus
Sanctificari nō tuū. nō hōr petim. quasi nō me
dei nōmē dei nō semp sit sibi. Sed ideo ut
ipm nōmē dei ab omibz hōmibz habeat cla-
mētē & gloriā sibi. que petio pmet ad
dei gloriā in omibz pparanda. Sanctificari
ergo nō tuū sibi i intellectu nō p vāc cog-
mōz. In affeū p vāc dilectōz. In me-
moria p firmā mētionem

Petitiones i orōne dñica

Secūda

Orat Que est 2da petio i orōne dñica
Dico 2da est Adveniat regnū tuū Joan
Sū sine pūbatione. Tranquilla sine pūmē-
tione. Secura sine amissione. hōr nō petim
quasi deū nūc nō regnet. qz dicit David.
Rex omīs terre deus. Sed ideo illud petim
sēdm Augustinū. vt nobis adveniat regnū. et
in eo regnēs. et ut sit ad illud regnū. nōm
desideriū exitemus

3a petio

Orat Que est 3a petio i orōne dñica
Dico 3a petio est fiat voluntas tua
sū mēto i mētra. ut que tu odis nob odia-
mus. Et que tu diligis. nos diligamus. et
que tu pāpīs impleamus. fiat ergo volū-
tas tua i pāpōz quēstione. pōpū pēnitēte

In quersora significacione p mung gre. In sty
ficatorem saluacione p bona p seuerantie. *6.*

Quarta petio

Verat. Que est qua petio In pd noster
Dico. *P*ane nrm cotidianu da nobis ho,
die. Da pane malem. pane doctinalem.
pane sacramentalem. *¶* Quotuplex pane in
tellyis p pane. Dico 3em. *P*rio panem
corporale. 7 malem. 7 p illu mtelligo omes
sufficiencia vutis 7 amag p sustentatõe sub
stantie nostre. *¶* Seco mtelligo pane doc
tine. ut plati 7 doctores esse veritatis nob
prudenter suspensent. Et sic negligent.
ut tu ipse des nobis pane yhu. 7 pasci nos
p oculu spūs s̄i in speracione. *¶* Tercio
mtelligo pane sacramentalem. ad impugna
tione amoris cuius quotidianus vsus cu debitis
circumstancijs pfiat multu homini. *¶*

Quinta petio

Verat. Que est quinta petio In pd noster
Dico. Et dimitte nobis debita nostra.
sic 7 nos dimitte debitoribz nris. Dimitte
nobis debita nra que gmissimz cont te. tñ
pimos nros. ut cont nosmetipsos. *¶* Quo
diat xpus i evño. Si dimiseritis rpa horibz
6/kozi/a

Dimittet etiam vobis p[ro] vester celestis p[ater]
v[est]ra. Si aut[em] n[on] dimiseritis alijs. n[on] p[ro]
v[est]ro dimittet vobis p[ater] v[est]ra. Onota v[er]m
horabile multis. qui p[re]mis suis noluit dimit-
tere. s[ed] modis omnib[us] eos ledere et confundere
cupiunt. Ideo aduersu[m] se ira dei provocare
vident[ur]. qui hominib[us] seruat ira[m]. et adeo que-
runt misericordiam.

Bona petitio

Verum Que est scilicet petitio Dico Et ne
nob[is] inducas in temptatione[m]. n[ost]r[um] carnis. m[un]di
fallacis. et demonu[m] rapaciu[m]. Quotuplex
est tentatio. Duplex. Bona et mala. Tenta-
tio bona est. qua tentat nos deus. Ita
d[icitu]r in scriptura Tentat vos deus. ut p[ro]b[et]at
fide[m]. utru[m] diligat[is] eu[m]. Ita dicit David
Proba me de[us] et tenta me. Tentatio ma-
la. tentat nos tua. s[cilicet] m[un]di. carnis. et diabol[us]
Et p[ro]mittit de[us] nob[is] tentari ista mala ten-
tatione ad tamen bonu[m] nostru[m]. Ita d[icitu]r Jacobus
v[er]o vir qui suffert temptatione[m]. q[ui]a cu[m] p[ro]bat[us]
fuerit accipiet corona[m] vite. It[em] fidelis de[us]
qui n[on] p[ro]mittit vos tetari ultra id quod po-
testis etc. Sequitur septima petitio etc.

Septima petitio

Veretur Que est septima petitio Duo bz
libera nos amato. Libera nos amato pñt
pñt a futuro. Et sequitur 3^a ps m q pñt ex
ordm a tractatū sequitur gñtū. a pñtū pe
titiōm gñtū mō cū dicit Amē. Dicitur hie
breuiter q mōtū pñtū vere. fideliter. aut fiat
Et ita ad dñm Amē. Optamus ut vere fiant
om̃a que sup̃ petim̃.

Compendio 7^a pñtū

Veretur quō pñt pñtū septē pñtū aptari
cōt̃ septē pñtū mortalia Duo hor modo
Prima pñtū est q̃ luxuria q̃ nō stificat. sed
polluit. Seda pñtū contra auaritia que
nō regnū dei sed diuitias terre petit. Ter
tia cōt̃ auidia. q̃ voluntate dei facere nō que
rit. Sed vult otari. Quarta cōt̃ gula
cui panis nō sufficit. Quinta contra ira
que rancore pñm nō dimittit. Sexta
cōt̃ supbia que tentacōnez induit. Sep
tima petitio cōt̃ inuidia. que malum
alterius querit. a de bona pñtū alterius
sibi malū facit: itē

De decem preceptis
Verum quorū sūt pcepta dñi dico decem
Primū. Diliges dñm deū tuū ex toto
corde. ex tota amā. ⁊ ex omibz viribz tuis
Scđm. Nō iurabis p nōmē dei ut stōrū
in vanū **Tertiu**. Dies festos debes celebra
re **Quartū**. honorabis patrem ⁊ matrem **Quintū**
Nō occides. nec mēte. nec ore. nec ope **Sextū**
Nō facies furū **Septimū**. Nō merhaberas. sū
luxuriā fugas **Octavū**. Nō sis testē iniquus.
nō dices falsū testimoniu **Nonū**. Nō concupisces
uxorē proximi tui **Decimū**. Nō concupisces rem
proximi tui. **Verū** Vñm crede deū. nec iures
vana p ipm. Salubra stitues. habeas ⁊ hono
re parces. Nō sis occisor. fur. merch. testē iniquus
Alienū nuptiā. nec rē cupias alienā. ⁊

De pcepto pñm

Verū Qui peccat cōn pñm pceptū dico oēs
illi Qui p se ut ⁊ aliū fatiū fieri aliquas in
iuraciones demonū. Vel iuraciones aut diuina
cones ad sciendū furia. Vel qui obseruat vñā
dñi magis. quā alia puta dies cyptharos. Vel
qui obseruat sōma ut garritus amū. Vel qui fat
aliquas i cantaciones (Zauberey) ad sāmētalibus
cū. Vel qui fat iuraciones aut i cantaciones ad

sanctate sequenda. Vel qui plasmatur deo
aut mormatur cum eo dicentes ipm no esse
bonu. No iusti. no carere deatibz hominu
vel qui i ordinaru amore hnt in filios ut pare-
tes. uel i aurum aut argentu seu aliquas res
tpales quas ornas sup deo. ut equaliter ad deo

Arguitur Iudei con nos sic. Ino m Exodo phibz
dicens. No facies tibi sculptile. neqz adorabis
illud. neqz coles illud. Ego fang ydotatua ymagines
adorado. Dico qz nos no adoramus ymagines in
eclesia. Sed p ymagines memoria nostra redu-
cul adorandu illos stas ut stas quoru sunt
ymagines in

De no iurando

Veru circa scdm pceptu de no iurando. Dicit
Salomo i eclesiastico de iurandis. Dicit
sic. Juratori no assuecat os tuu mtri em casus p
illa. Dicit pto. Ita mtrud iuror i plebu i mi-
quitate. 7 no distedit adomo illig plaga. Im qui
temere i stulte iurat. crebro peccare 7 gnter me-
reri solet. Et os quod metit oardit auz ut ait sapiens

Veru qui peccat con scdm mandatu. Dicitur
qui iurat p membra casti. aut p sanguine. p pas-
sione. p cruce. p vulnera eig. In quibz blasphematur
qui iurat p virginem mariam ut alique scdm
ut sancta. Qui iurat aliquid pcepto. De quo m
dubitat. Qui iurat aliquid mali se facturum. qd no

ligat. nec det illud facere. In malis enim
missis abstinere vult. Qui uocat tenere se
crend. quod tamen reuelat.

Primum praeceptum

Queritur quod est 3^m praeceptum. Dico Tu iustificabis
bis et celebrabis dies dominicos et omnia alia
festa ab ecclesia instituta. Quod aut scriptura in
Exodo. Sic aut Non facies omne opus et sabbatum tuum
et filius tuus et filia tua. seruus tuus et ancilla. Iumentum
tuum et aduenia. Ad istud praeceptum accipere potest
de ieiuniis ecclesie et audire missam in dominica.

Queritur Qui ponat quod textum praeceptum. Dico ordo
qui in diebus dominicis et alijs festis facit aliquod
opus manuale. Vel iubet facere contra causam
necessitatem. Qui emit aut vendit aliquid. nisi
essent pauperes. ostentia. Qui non audit missam
regula missa nisi casu necessitatis. Qui tunc variat
ludis prohibitis. Aut vadit ad choreas. Quinque
in die festo facit peccatum mortale non celebrat festum
et ita dupliciter dicitur peccare.

Primum praeceptum

Queritur quod est 2^m praeceptum. Dico honora patrem
et matrem. De quo patet et matrem intelligitur hoc
Dico non solum de parentibus carnalibus. Sed etiam de
parentibus spiritualibus. Patra sacerdotibus doctoribus
et religiosis. et magis. Etiam intelligitur de principalibus
patre et de gubernantibus villam et priorem etc.

Verū 2^o p^o b^ois q^o sacerdotes tenent h^ois
norare. Dico p^o salomone s^o d^ouentem
Intota a^oa tua tunc d^oni. 7 sacerdotes illig
sanctifica. It^o honora d^ou ex tota a^oa tua
et honorifica sacerdotes. Da illis p^ote s^oant
madand est tibi p^ominarū et purgatoris. It^o
Ne despuas narratōz p^opteritorū 7 sapientum
7 p^ouerbyz eozū querfare. Ab ipis em̄ d^ostet
sapiāz 7 doctrina d^oellat. **D**icit. luce d^octo
Qui vob^o spernit me spernit. Qui ad me spernit
spernit eū qui misit me. In quāvis ciui
tate intrante 7 nō arripit vob^o. e^oentes
plateas e^oz d^oicte Ecce puluerē qui ad h^oesit nō
vob^o calceamē de ciuitate v^oa e^oterg^o i vob^o d^o
signū q^o h^oic sum^o Dico vob^o q^oz sodomē 7
gommorē que g^osup^ore s^o igne. i d^ou iudicij r^o
miss^o 7 leu^o q^o illi ciuitati ut homib^o qui
spernu^o s^omonē 7 doctrinā v^oa. It^o hona^o d^ont.
Pecantes 7 em̄ madand

Verū Qui putat cōn istud madatu d^ou d^o
Dico omēs qui nō obediūt madat^o p^olatorū
aut curatorū uite fatū. Qui mitūt sacerdotes
disfamare. 7 qui spernat eozū doctrinā audire
Qui p^osonas eccl^oasticas tā sp^ouales q^oz s^oeriales
7 eccl^oiarū s^oautores mitūt quare molestare

p acipias. tallias. tubata. ⁊ exadones Et labo-
ras coram libertates ⁊ privilegia. in fingere. au-
ferre ⁊ amichilare. quod est phibitū sub pena
excomunicatōis. Qui nō solum decias. oblatōes
⁊ uera adipos p̄tinetia. Am dēnt inferiores
honozare suos superiores suos tiores. ⁊ terre
p̄mices. Na ut ait Salomo Prespitero hu-
milia amāz tua. ⁊ magnata humilia caput
tūū. Orat Paulus Obedite p̄positis vris etia
si dyaboli sūt. Am decemz honozare p̄sonas
sua. Non Salomo. Corā cōsio capite gsurge
⁊ honora p̄sona eig. Debet p̄m scire qd si
h̄et facerit erat ip̄s magnz honor ⁊ laus. qz
honor nō i honorato. s̄ in honorate est. .

¶ Quintus p̄ceptū

Querit Quod est Quintū p̄ceptū Quo nō occides
Quid phibet h̄c. Quo explatē phibet
homicidiū tā m̄re tā ore q̄ ope. Et implatē
phibet omē nominatū cōt̄ p̄mū qd ē tā
Quodda sit in corde. ut ira iudicia Quodda ore
ut de tractio. oblatio. ⁊ contumelia. Unde d̄c̄
i c̄mō Ois qui deridit fr̄ suo. homicida est
Et ois qui dixerit fr̄ suo facie. res est ignis
gehene. qd est valde terribile verbum. .

Quoddam sit ope ut passio ista sit pueris sup
vailanda. ne sibi inuicem dicat derisiones. ne
verba inuicem. Unde charitas ledat qd est mor
tale peccat.

¶ Peccata qd quidam precepta

¶ *Primum* Qui peccat con. Quinto mandatu Dico omib
Qui facit aliquid suis manibz pter ordinem
cidit. Qui aliquem lingua sua occidit qd sit dando
qfilu ut qsensu ad occidendum alique ut ad volu
nerandum. aut in carcerandum. aut mutilandum
Qui facit diffensiones aut partialitates in gmitate
Qui p sua lingua diffamat. et demerit honore al
terius. aut fama bona suadet auferre. Qui p
lingua suscitatur furor. iras. iras. odia. lites
Item Qui alterius morte ex odio optat. et desiderat
facit homicidium spirituale. ut sit illi qui odium ge
rit con. primum. illi invidendo. De quibz in dno
Cib qui odit fecit suu homicida est. Qui delixit
rato aio ppter malum cupit morte primum sui sue
hoc sit ex invidia. siue ex auaritia. ut supbia ut ex
timore ne ipm excedat in dignitate platione ut igitur.

¶ Sexto mandatu

¶ *Secundum* Quod est sextu preceptu. Dico no furu fa
ciat. Si quis alius. Qui est furu Est qteratio
rei aliene in uno dno Ergo qui bona detinet alior
con. voluntate eoru. siue ille sint ablata. siue

Deposita. siue concessa sunt furum ¶ **Quid**
 si pueri aliquid suis parentibz abstractat nūq̃d
 nō peccat. ¶ **Purior** quid nō. s̃d errat. Audi
 sup̃ hoc tertiū bñc vñ Salomōe i parabolis
 qui subtraxerit aliquid apud z mē z dixit
 hoc nō est pccm. p̃nceps hominū est.

Quid qui aliquid virū aut femīaz diffamant
 z obloquia. z detractiones capiunt alijs nomē
 bonū. Duo q̃ p̃iūter peccat z plū q̃ simplex
 furū fatuit. Quia vltra pccm mortale tenet
 ad restitutionē. que est factū difficilima. Et sū
 mto peiores q̃ qui aliorū bona temporalia rapi
 unt. ¶ **Nō** stabit in decretis. quod sequit̃. De
 teriores sūt. qui doctōrū vītā z mores detra
 hendo corumpūt. q̃ qui substantia aliorū atq̃
 p̃dia diripiūt. Ita quoq̃ est de alijs homībz bo
 ne fame.

peccata 9

Peccat Qui peccat cōt̃ sexm̃ mandatu. Duo
 omēs qui fatiūt i iustas mercatias s̃z emp
 tionē z venditionē. ¶ **Qui** falsificat bona q̃ ven
 dūt. z fatiunt mixtiones prauas ¶ **Qui** falsificat
 mēsuras z pondera z monetas. Et qui sicut iust
 vult. ¶ **Isti** vltra pccm mortale tenet̃ restituere
 Qui i iuste z in fidelit̃e p̃ denaro diuino opant̃
 Qui emul̃ tes male acq̃sitos p̃ furū aut de p̃cey

dacone Qui abstulit rem alienam iusto dno
no solum cetaneos. sed etiam aparetibz. vxor adro
seruz adno. discipulz amigro. soroz asoro. con
sanguinez a consanguineo ¶ Qui se sibi mutua
ta retinet. et no restituit ¶ Qui se i uenta no
restituit ei ad que ptinet ut der ppter dca
Qui facit usura aut gmittit simonia omes
tenet ad restitucione ¶ Qui vendit se ad
credenda ut ad terminos. maiori pto ppter di
tatoz usura est. Beatus si no vendat plures
iusto pto ¶ Qui viuunt ex iusto questu. ut qui
tenent tabernaculz et ludibz et hibubz. et copulatoibz
et alijs in honestis psonis. ¶ Qui facit aut
dat consiliu ut cleruas i ponat collecta sine
licentia pape. uti piam mortale. tenet ad resti
tucionez. Et si mortis no desistat est et gmitat
¶ Personae ecclesiastice habentes pignus pben
das. si illud qd ultra viam et amicu hui
buerit no distabuunt paupibz certe gmittunt sa
cilegiu. ut aut doctores ¶ Septimud p

ceptu

¶ Quartu Quod est Septimud mandatu. Dico no
merchaberis. i. no facies formacone aut
luxuria ¶ Quid Catho dit de luxuria. luxuria
fugito. sit et vitare memento. Crimen auaritie.

mortalitate ad restitutionem. Qui primum alteri ei-
tra verum manifestat animi diffamandi. Veniale
est. et non tenetur ad restitutionem. Qui dicit
opera bona ab alio facta. esse mala intentione facta.
Qui libenter audit diffamatores aliorum.
Qui facit de proprio suo male suspicatur. et

Nonum preceptum

Verum quod est nonum mandatum. Dico.
Non gaupistas uxorem alterius. Et tu non
gaupistas manum alterius. Superius autem. in cogi-
tatio cum consensu prohibetur.

Si peccat contra istud mandatum. Dico omnis. Qui
cogitat circa luxuriam cum consensu. peccat mortali-
ter. sed non ita grave. sed opus ceterorum. Qui
pergit ceterorum. ut per signa vult aliam trahi-
re ad amorem. Qui hoc facit per ludum ut micos
aut munuscula. aut per promissa. aut ornatus
vestitus aut aliunde.

Decimum preceptum

Verum quod est decimum preceptum. Dico non
gaupistas rem alienam. Superius autem prohibetur
cum dicitur. Ne furum fures. Sic mensura
piditas vetatur.

Si peccat contra decimum preceptum. Dico. Qui iuste
desiderat res heredes aliorum. et hoc intelligitur
si illa res sit nobilis. et magna siue sit animi //

macta sive no. ut qui desiderat servos an-
 illas. atque manipula equos asinos. aures. canes
 Qui cupit officia et dignitates aliorum
 Qui avarit appetit et tenaciter retinet sua
 bona non distrahens pauperes. ut sanguines
 suos egentibus Qui detinet proprium laborem
 aut nimium dare tardat servitoribus aut op-
 eris suis. *Benedictio q. dat. qui suat*

Verit. Huc est benedictio q. dat. illis qui
 servat mandata dei. Dico q. in harbi-
 ta habebitis per longationem vite ad securam pacem
 et in futuro gaudia sempiterna. *Vnde Salo-*
mo i. parabola aut. *Esli mi ne obliuista-*
us legis mee. Et precepta mea cor tuum custo-
 diat. Longitudinem enim dierum. et omnes vite et
 pacem apponet tibi. *Quid sequit.* *Esli custodi-*
lege mea. et erit vita amice tue. tuumambu-
 labis fiducialiter. *Si dormies non timebis*
questus et suavis erit somnus tuus. Ne timeas
 reuertes ante dormis erit et latere tuo et custo-
 diet pedem tuum ne capiaris. *maledictio i.*

Verit. Huc est maledictio q. dat. illis qui
 non servat mandata dei. Dicit David. Ma-
 ledictus qui derelinquit amandatum eius. *Id. dicit*

Si lege mea derelinqueris. et mandata mea non
custodieris. In virga visitabo iniquitates cordis
tui et verberabo per iram cordis tui.

¶ Quid

¶ Verum Quid sit peccatum. Dico secundum Au-
gustinum. Peccatum est dictum ut faciam. ut
gaudeam contra legem dei. Ergo 3^{is} modis pec-
cat. scilicet loquendo. faciendo. et concupiscendo contra
legem dei. Ideo de superbia Aarona luxuria
et alijs peccatis talibus modis debemus spectare peccata
quod superbia in ore. quod in mente. quod in corpore

¶ Vero tibi que illa lex divina et ordinatio
dei. ad quam obligat deus omnes homines
sub pena peccati. Dico et ista. Ut bonum commuta-
bile preferat bono commutabili. et ut voluntas
dei semper preferat voluntati proprie. Et ut iudi-
cium rationis ratione preferat sensui suavitati humane.
Et ut bonum honestum preferat bono viti.

¶ Vnde quibus facit gratia hac oratione tu peccat
et nobilissima amara atque pulcherrima a deo
creata. reddat turpissima et vilissima.

¶ Quare quid sit scriptura. Sancta deus
patrum. et virtute peccati. Si scire deos ignosce-
mus. et homines ignoraturos. tamen peccare nolumus.

ipſe pñm cupiditudo & volutate. Quod aut
 Tullio. dicitur sic. Si deus deos. omnesq; homines
 carere poſſug. Nichil in auare. m̄ iuſte.
 m̄ libidine m̄ i gemitu eſt ſciendū.
 Ecce ſiſſima verba paganorum doctorū. Quod
 nos caſſiam dicemus. *Diuiſio pñm*

Verū Quod dundū pñm Aquale. Dico i pñm
 veniale & mortale. Quod eſt pñm veniale
 Dico. qd eſt libido ſive voluptas i creatura ar-
 rea. ut ſit male cogitationes ſine oſenſu. ſit
 vñ oſenſu. & mēdāū i oſu. Quod eſt pñm
 mortale. Eſt libido ſive voluptas i creatura ſup̄
 deū ut que deo. Ut ſit iñ Ambroſio pñm
 mortale eſt pñm iuratio legis diuine. & celeſtis in
 obediencia pceptū ut mādatorū.

In quo oſiſit illa pñm iuratio legis diuine. Dico
 qñ volūtas pñm pñm volūtatē diuine. Et
 qñ ſenſualitas pñm iurā tōm & qñ bonū vñ
 ſe pñm iurā tōm. Et qñ quib; peccat qñ mādāta
 ut pñm dei ſemp eſt pñm mortale.

Verū qñ pñm diu veniale. Et quod modis
 deſer & curat abſq; oſeſſione. Ad pñm dico qd
 diu veniale. qz facile meret veniale. & nō obli-
 gar ad penā eterna. Ad ſtōm dico qd pñm veni-
 male deſer & curat deo modis pñm pñm
 oſeſſio. Sicut pñm pñm pñm. Terno pñm

tionē aque bndicte Quatio p cordis gratitudine Quatio
p dñicaz oroz Sexto p benedictioz epi. Septimo
p suprior caritate. Octavo p donatoz i uirū. Noni
no p extrema vñtioz. Decio p fratana gpassioz V
Confiteor iudo. pergez. 7 contritoz oro
Digne edo dono p que venata pigo
Vñtio pena leuis gpassio que fit agens

¶ Quatuor quāda seu quāta mala i nobis fat
pām mortale. Quo pām donandura p subit
grāz gratū fatietz. sme q nō p saluari. Meri
nīcat merita pcedētia a mīchitat sanguīz xpi
redimetz. fatit nob i uicere inimicitia. Domini
fatit i uicia anglo nob custodiēti. Deformat nob
dilectioz aīaz 7 pulcherrima ymagīz dei. fatit nob
honorare diabolu. fatit nob reos eterni supli
cī. Delibit nraz libēta uolūtate. elongat nob
a bñficioz dei. Et pducit oēs creaturas i obliuione
mimicōz creatoris sui. ¶ Sup addit alij
p pām mortale obfuzat i tellurē. cognōz veri.
q māpue notabūi pudentes. ¶ Im Depe fatit
a pām i opacōe bñi. aīaz maculat. et ad penā
eterna obligat. cor i durat. 7 ad alia pām
trahit. ¶ Na ut ait gregorius. Pām p p pām
fata nō diluit max suo pondere ad aliud tñt
Qae quāta mala dilecti pām fatit pām mortale
Modica ē em defenatio i pētis. Sed eterna est
q p illa patimur cruciatio. Vt ait Bernhady

Non meretur est quod delectat. eternu. ar. quod
cuius. et

mortalibus

Veru. 2^o su. petu. mortalia. Dico septu. ques. su.
p. hui. dco. Saligia. p. d. supbia. p. a. auaritia. p.
p. luxuria. p. ira. p. p. gula. p. inuidia. p. a. auidia.
Scriptura aut. de supbia. Dco. supbis. resistit.
humilitas aut. dat. grat. Dico. et. Odibilis. causa.
deo. et. homibz. a. supbia. Quid. aut. libellus. quida.
dico. ome. putu. Dico. su. Et. tibi. copia. si. sapi.
dia. formaz. dco. Nota. supbia. destruit. oia.
si. gmitet. Quid. e. sup. bia. Dico. Est. amor.
et. appetit. p. e. excellentie. Quo. se. h. ad. vana.
flora. Dico. q. su. vnu. p. m. Sed. dco. in. hoc.
q. supb. apparet. sibi. intra. se. magnu. Sed. vana.
gl. cupit. apparere. i. ore. alioru. p. laude. et. tra.

Supbi. natus
a. similes

Veru. q. p. filie. supbie. Dico. q. septu. m. Bre.
foru. p. prima. i. obediencia. et. est. voluntas.
notas. subiacere. superiori. Nota. iusticia. (Beromus)
ut. ait. Bonaventura. Est. qn. narrat. ea. q. habet.
ut. laudet. sed. alij. dicu. Iactantia. q. alio. nomine.
de. arrogancia. est. id. quod. attabuit. sibi. qd. no. h. p.
Tertia. hypocrisis. Est. f. vna. apparet. bona. et.
celestes. mala. In. hypocrisis. qui. se. simulat. stn.
et. apparere. et. vultu. agi. i. occulto. Vn. I. Hieronim.
Dicitur. f. itas. est. dul. i. iniquitas. Vn. ois. hypocrisis.
fateretur. e. heremita. m. de. in. talia. latet. agius. acco.
mita

Acmita. v. p. p.
f. v. v. v. v.

Quarta est circumspectio. In superius diligenter Inquirat
rumores. Itz ut quid de ipso dicant. Quarta est pri-
matia. qm quid dicat sui aut facti irrevocabilitate
defendit ne videant errasse. Sexta est dysfor-
dia qm quid fugit minoratoz sapie dissensio ab
his q ab alijs dicant. Septima est novitatem
supra. qm quid ipse appareat novitate sue ut
sapientie. se cupit ostentari. *In meo gloria*

Gregorius
Aug. de
de gloria
de gloria
de gloria
Verum Quid est mavis. Ita Duo q est amor
laudis ppter appetitum excellentia. Nam
mo em in amo gle cupit laudari a magnis re-
putari ab hominibz. Et hie in se appetitum laudis
a appetitum fauoris. Est aut fauor excellentia ali-
cuius in corde. Et laus est excellentia alijs dote
Quid dicit Iheronimus ppha De mavis gloria
Dicit No glet sapiens i sapia sua. nec fortis i
fortitudme sua. nec dives i divitijs suis. Et
i hoc gloriatur scire a noscere me dicit Dominus
Quare nos sumere debet sibi glia i sapia. fortitudi-
me. a divitijs. Duo qz Ita est ppta beatitudini
trinitatis. No igit standu est i fortitudme. a
attribuit pti. No i sapia q attribuit filio. Nec
i divitijs temporalibz ut spualibz q attribuit
patri bono. Quid Catho dicit De bana glia
No te collaudes nec te vitupes ipse. Hoc fatui
stulti quos gla deceat inanis.

Vera. Quid est Avaritia. Dico s^{dm} Augusti^m
 Avaritia est appetitus iⁿordinatus n^{on} solum
 pecunie. sed et aliusdudis et sic v^{el} s^u iⁿordi-
 natus appetitus habendi. Avaritia s^{dm} Paulu^m
 est ydoloru^m servitus. Quia hor. Et s^u v^{el} v^{el} v^{el}
 ponit tota sua s^{pe} fide et charitate in deo
 Ita avarus ponit tota s^{pe} fide et charitate in
 pecuniis suas quas colit taq^{uam} deo et ideo s^u
 ydola. Quid Salomo ait de avaritia. Nichil
 est stultius. iⁿ p^{er}is et iniquis q^{uam} amare pecu-
 nias. Et. Qui abscondit frumenta maledicet
 in p^{er}is. Benedictio aut sup^{er} caput benedicti
 Quid David ait q^{uod} Avaritia. Melius est mo-
 dia iusto. sup^{er} divitias p^{er}itoru^m m^{ul}tas. Quid
 Aristoteles. Appetitus divitiaru^m crescit iⁿ infinitu^m
 Quid Juvenalis. Crescit amor nudi quatuor
 ipa pecunia crescit. Quid Catho. Despi-
 ce divitias si vis am^{ore} esse s^u. Quid Tu-
 l^{ius} ait de avaritia. Di. Nichil est ta^{ntu} angustu^m et
 parum animi q^{uam} amare divitias. Et m^{el} est ho-
 nestu^m et magnificenti^{us} q^{uam} pecunia g^{ra}tere si
 no habes. Et si habeas ea ad beneficiu^m et li-
 beratate g^{ra}tere. Quid Galus. Avaritia
 s^u p^{ro}nuat. et retineat bonas artes subvertit. q^{uod}
 nemo sapiens cupiunt. corp^{us} anim^{us} effeminat.

Triplex de divitiis ut dicitur s^u de laboris de timore
 et de dolore. V^{el} Quid divitiis. noⁿ g^{ra}at
 absq^{ue} labore. Noⁿ tenet sine metu. Noⁿ deservit absq^{ue}
 labore.

Semp est infinita et in satiabiles. neq; em
copia neq; inopia minuitur

Venerit quor. p filie Auaricie Dico sdam Gre,
genuit p. q. p. Proditio fraudis et fallacia. p.
uicium. Inquietudo mentis. Violentia. obduratio.
Proditio. psonarum. pte tuam tpale. et fraud
qn p. deapit ut eis bona impedit et fal
lacia q fit i vo qn causa luri p. deapit
p uicium (em falsiter credit) qd fit i improbo
et horrendione. Inquietudo mentis qn quid no
cessat cogitare p diuina gregandis. Violentia
genuit qn p om aliorum bona rapiunt. Ob
duratio cordis. qn excedit quib i remedio
nolens petentib et indigentib distribuere de
his que sibi abundat

Septem filie Sylicae
auaritia genitrix



Sabola genuit septem filias et emre auaritia
Quas magnifice desponsauit diuersis in h
mundo. p. cepa genuit Symonia q. de
sponsauit platis. Secundo rapina. qua desponsauit
militib. Tertio dosaria qua dedit bargensib et
ciuib. Quarto fraude qua dedit mercatorib.
Sexto hypocrisim qua dedit spualib. Septimo
luxuria qua dedit omib.

Conditores Auarie

Nimis acquisito: nimia retento. et nimis aut
ordinato tamor bonorum tpatud

Verū Quid est luxuria. Est libidinosus voluptatis
 appetitus. hoc intellige de appetitu qui est
 ad sensu rēis. Quid luxurie est quinquplex
 Vix alloquū gratia & oscula facit. Quid dicit
 dicit de luxuria. Si videris interez & cupueris
 ea. Tu meritas es in corde. Ideo q̄ p̄mū dicit
 tetano stan abice ne q̄sentias. Quid Paulus
 Nolite errare. neq̄ fornicari. neq̄ adulteri. neq̄
 molles. regnū celozū possidebit. Quid Cathe
 luxuria fugio. sit a vitare memero. Erme aua
 riae. que sūt contraria fame. Quid Tullius
 luxuria in omni etate turpis sit. semibz vero turp
 pissa est. Ideo dicit Gregorius. Iuuenis id
 p̄mitat. p̄mitat. senex aut m̄sant.

Mala que veniunt ex luxuria

Q. Vanta Mala sunt luxuria dicit ad hoc Gre
 gorius Nazarenus. luxuria sensu hebetat. in
 telligētiā ofudit. maculat voluntate. obscurat me
 moria. euacuat cerebrū. obnubilat visū. valē
 reddit pallidū. angelicū facit feridū. sermū in
 ducit. vna minime & morti oculus. i. aas appm
 quat. Quid Gregorius. luxuria est p̄mū
 ebria. De latro memetanea. amantudo eterna.
 luce odit. tenebras appetit. velamen appetit.

Verum quod si species aut differentie luxurie dico
secundum formatio est luxuria qua soluta p
sona cognoscit soluta. Adulterium est luxuria qua
liber de soluta conjugalis theori violat. Supra est luxuria qua
virginis i corruptio deflorat. Sacilegium est
qua persona religiosa fornicat. Incestus est corruptio
inter duos Bohemios cum consanguinitate affinitate quaternitate
in suis magis. Peccatum quod natura est bestiale non veniale. Et sic
in peccato fornicationis. Peccatum quod natura est bestiale. Sodoma: mollior.

Vox sua filie luxurie dico secundum Gregorium
Dico. Caritas mea. quia in opere luxurie tunc
comit quasi cingit. In consideratione quia in
mergunt delectationi. quia nec de amaritudine moris
cognat. nec penam inferni formidat. Injustitia
quia quia voluntas est adeo libidine carnis facta. ut
statu suum non valeat. sed in illud in istum labitur.
Perperatio quia fervore concupiscentie frequenter
se periculo exponit. Amor sui quo quis desit
derat longa vita. ut sua compleat voluntate.
Odium dei. quia detestatur deum tamen in pedimentum
carnalis voluptatis. Amor seculi. quos quis
penes istud semper manere desiderat propter suam
bonam voluptatem carnalis. Desperatio quia
voluntas operata presenti voluptati de eterna felicitate
desperat. Quid sit ista

Verum Quid est Ira duo dicitur Lassiudorum
Est motus animi conatuz ad penam. puocat
infrunda. Sabang dicit qd est omnis malus motus
adnocadu. Salomo. Dicit zelus et ira et ira audia
minuit dies hominis. et ante tempus senectutem adducit.
et. Quod dicitur cordis igitur est vita hominis et tunc
sanguis sine defectone. Unde Quidam dicitur et doli
mem si vis te reddere sanum. Curas tolle ius irasti
cede i phanum. Catho. Luce mferre caue ad quo
tibi ira uita est. Ira odium gnat. concordia nutut
amore. Sed Gratia de re incerta qterdere noli
Ira impedit animu ne possit tenere veru.
Ira est duplex. scilicet Ira pzelu. Ira puiam. Ira
pzelu. i. amore est qd vult punire psonam
ut vitium eius destruat et in melius emendat. Et
ira legitur castu sepe irasti iudicis. Et har ira
superiores debet irasti inferioribus delinquentibus
Ista no est paim. Sed ira puiam est que
vult qd psona puniat ad vmditad su meda
et filie ire

Ille ire dicitur Gregorius fuit quidam fixa d
qd homines se mutuo pcedunt. et qstis in fac
Tumor mentis qn homo cogitat i mente suae i
corde diuersas vias vmdite. Contumelia qd
homo voce sua dicit coram mte defectu a facie
i vitupriu et dehonozatoz eius ppe va adulatoe.

Insignatio est voluntas se dominas p signu
molestie. **B**laspheemia est viau p reupens
i verba i uerba contra deū & sanctos. **I**
Quintu. pām mortale. Inuidia

Quare Quid est Inuidia Dico s^{dm} Augusti
Est odiu felicitat aliene. **S**im s^{dm}
Damascenu Est tristitia de alienis bonis Ergo
odū iudia i iudū odiū & tristitia Et ergo iudia
est mortis ammi ualde molestus. **Q**uid dicit
Salomō. de iudia ut ē tristitia. Sic tinea neg
vestimēto. & vermis ligno. Ita tristitia nocet
cordi. hoc est sic tinea corrodit & gsumit vesti
mēto Ita iudia seu tristitia gsumit carnes &
qsa. **V**er ergo mala facit iudia Dico quq;
Corps deficiat. sanguis gsumit. facie pallidat.
gemebunda suspiria efficit. & cor semp taste reddat.
Vnde Catō Inuidia nimio cultu vitare me
meto Que si nō sedet in hac suffere molestia
Inter quos cepit iudia dicit aqles q cepit
inter pares ut figulū odit figulū Sic taberna
culi tabernaculū. qui & sūt eūde questū sibi i
uice inuider

filie Inuidie

Quare sūt filie Inuidie Dico s^{dm} Gregoriū
sūt quinq; **O**diū & voluntas asserans pēio
malū & nolēs ei bonū. **D**iscurrans ē quado
quis seminat discordias inter frēs. & quid ami
cicia tollit inter amicos qd est gūssimū pām

Idem dicit Salomo. Non appellatus fururus et
 filius. maledictus est. multos enim turbauerunt
 pacem habentes. **Detractor** et est aliene sa-
 me. et occulta verba. Denigratio. Tunc libenter
 audire detractorem. unde detractor et libens au-
 ditor eadem pena puniuntur. **Non** Bernhardus
 detrahens. aut detrahentes audire. quod bonum
 sanabile sit. non facile dixerim. **Exultatio** in ad-
 uersis permouet. **Afflicto** i bonis proximi.

De bono primum morale. Gula

Quod est Gula. Dico secundum Augustinum. Et
 i moderata cibi auditas. **Paulus** dicit. Ex plu-
 res moriuntur capita quam gladio. **Eno** i enim.
 Erat quidam diues qui inducitur purpura et epula-
 batur splendide. qui mortuus sepultus est i inferno.
Quod Salomo. Noli auisus esse i epulacione. In
 multis enim esus erit i famitas. **Item** dicit propter
 crapula multi obierunt. qui aut abstinentes est ad vi-
 et vicia. **En** Cartho. Hoc bibe quod possis si tu
 vis viuere sanus. Morbi namque mali causa est que-
 rumque voluptas. **Quod** et modis peccare circa
 gula. Dico quidque modis. **Primo** quoniam ad statutu
 tempus gmedul. **Secundo** quoniam nimis delicate. **Tercio**
 quoniam nimis abundantem sumuntur. **Quarto** quando
 nimis ardentem sumuntur. **Quinto** quoniam nimis studiose
 cibum parant.

Iste gule sit Quidq. Item gregoriū Incepta
tercia. 7 est p. exteriores tūsus exitas libidines
i gustu. **O**curritas q. p. va carnalia libidinis
gustū gmouet. **I**mmundicia 7 est vomitus. 7 eruc
taciones fende at luxuria. **M**ultiloquū
qd est multiplicatio verborū pter vtile 7 necessitate
Debilitatio mentis 7 s. subuersio cōmō cōmō reple
tione ventris.

De Ebrietate

Verū Quid est Ebrietas Ad hoc responder
Seneca. Ebrietas est voluntaria insania. que
omē diuī i cecidit 7 detegit 7 omē vercandū
malis obstante remouet. **Q**uid paulū de
Ebrietate. Nolite i ebriari in qua est luxuria
Quid Hieronim. Nichil adeo obruit memoria
sū gressario 7 ebrietatis. **Q**uid Augustinus dicit
Ebrietas est blandus demō. Dulce venenū suū
ne pām q. qui habet se ipm nō hē. **I**dem
Ebrietas aufert memoria. sensū dissipat. q. id
dū mteherū. conatat libidine. i uoluit liquā
cūcipit sanguī. oīa mēbra debilitat. Diminuit
vita. 7 omē salute exēmat. **T**herentius. Omē
terree 7 barho fugit veng. **A**poratū Quid nō
ebrietas designat. operta recludit. Spes uiber
esse ratas ad pta dūat in erme rē.

Verum An Ebrietas semper sit peccatum mortale
 Dico qd bibiturus potest se hinc trahere circa potum
 prius quando nescit potum esse forte et potentem
 et ebriare. tunc ebrietas potest esse sine peccato. Secundo
 quod sit potum esse forte non in existimat ipse po-
 tente ebriare. et sic est veniale. Tertio quod
 sit potum forte et potente et vult potum ebrietas
 et nocere. quod admodum abstinere tunc est peccatum mortale.

¶ Septimum peccatum mortale Auidia

Verum Quid est Auidia. Dico est torpor
 animi quo quis bona negligit et choare. et uho-
 ata fastidit perficere. et teder audire verbum dei
 Ego dicitur Catho. Degredere fugio. et vite
 ignavia fertur. Na. dum amicus languet et sumit
 etia corpus. Laborantibus. Desidia meae elegia
 vidit et magis Inape perficere auertente deo.
 Salomo in pigros. Vade ad formicam apiger.
 et considera vias eius. et discite sapientiam. parat mesa-
 re cibum suum et congregat in messe quod quod medat. Propter
 propter frigore pigrescit arare. laborare non luit. me-
 strabit ergo estate. et non dabitur ei.

¶ Quinte Inuidie

Et sunt filie Inuidie secundum Gregorium tri-
 matricia est qua quis desiderat bona spiritualia
 tantum et amaritudo cordis in illa super illas tales

Dissimulationis est q̄ quis imoderate diffidet
de p̄p̄is viribz. ⁊ iō recusat in id tendere qd
est sue potētie gmesuratu. Desperatio est
diffidētia de p̄p̄is viribz. ⁊ de auxilio dei ad
implenda ardua. ⁊ de remuneratione dei. Ter-
por est q̄uando tepida ⁊ pigra ad p̄suada iho-
ata. Vagatio mēt̄ est qua quis interno gaudio
desatur ⁊ p̄uati est nō hmo in se quo delectat̄
⁊ ideo euagat̄ ad res extēiores illūtas querēdo
q̄solacōz in illis ⁊ quietem.

*¶ Quot et que sūt sacramēta
Ecclesie.*

QUERTUR Quot sūt sacramēta ecclesiastica
Dico septē. s̄z baptis̄m. Confirmatio q̄
fit in fronte p̄ ep̄m. Ordo s̄z p̄sp̄itatu. Corp̄s
ep̄i s̄z sacramētū altaris. Matrimoniu. i. qu-
quid. Penitētia. i. ḡfessio. Ecterna vnio
Ablio. s̄z ablio s̄z ablio p̄uget v̄xor ⁊ ordmat v̄ngit
p̄ ablio i. reliquit baptis̄m. p̄ s̄z ḡfirmatio.
p̄ ablio corp̄s ep̄i. p̄ p̄uget penitētia. p̄ uxor m̄-
mōmū. p̄ ordmat ordo. p̄ v̄ngit ecterna vnio
s̄z Ordo quid s̄z ḡfirmatio p̄uget. Vnatio p̄ḡrema
ḡfessio sūt sacramēta. Quare d̄no nō ihus xp̄us
nobis p̄uget de istis 17 sacramētis. Dico q̄ septē
in firmitatē sp̄uales q̄ sūt i nobis. Sūt em

Due i firmitates gñales sñ i firmitas pene a mñ
firmitas culpe.

Infirmittas culpe B3 ^e	Culpa originalis	Cont qua	Est baptis ^m
	Culpa actual motat		Est penitencia
	Culpa actual veniat		Est eterna unctio

Infirmittas pene B2 ^e	Ignorantia	Con qz	Est ordo
	Infirmittas		Est consumatio
	Malicia		Est Eucharystia
	Concupiscentia		Est matrimonium

Hic de iuuenibus sñ a senes debet notare qd
de tribz salte sacmētis dñt gñeri. De bap^t
tismo qd aīaz sua p baptis^m purgata sepe mtr
pñs maculauerūt. De penitencia qd gñessione
sua a penitencia mō distulerūt a i p sue facerūt
a q magē ex coactione. aut timore. aut gñe
tudine gñessione et penitencia egerūt qz ex cha
ritate. De eucharystia qd sacm altaris sine
deuotione ad imūdo corde adorauerūt. orōs
a pudicis in spēxerūt a debita reuerentia nō fe
cerūt. Sequitur mō dñs dona spōs sancti

O Verū Quor spōs dona spōs sñ. Duo nō sñ
Baptis^m et confort sñ pñti collige dona.

Sap. i. sapia i diligendo. 7 gteplando diuina.
 Intel. i. intellectus. quor nouissia. Con. i. consilium
 i docendo 7 eligendo bonu dimittendo malu
 rfor. i. fortitudo i sustinendo 7 resistendo tenta-
 cionibz. Sci. i. scientia i querendo 7 meriti ggnoscendo
 pi. i. pietas i patiendo pxiimi. Ti. i. timor dei
 i reuerendo 7 a malo fugiendo 7 ad salute aie
 querendu.

Veru. Quare dicitur dona spiritus in dico
 id quod iudat nobis ea spiritus scilicet ad gratiam gratiam
 faciente Et id quod est contra peccata mortalia Et in
 se gratia spiritus in sit ad istos donis Et recedente
 gratia propter peccatum mortale etiam recedunt ista dona
 Quid operantur ista dona i nobis dico quod expellunt
 a nobis septem peccata mortalia.

Septimo na	Timor Pietas Scientia Consilium Intellectus Sapientia Fortitudo	Expellunt	Superbia Inuidia Ira Auiditia Gula Luxuria quod quod quod fama Auidia que mentem reducit ad bona potest
---------------	---	-----------	--

Requiritur de operibus in sacramento carnis
 portalia

Quorū sunt opera misericordie corporalia
 Dico septē. Primo. Visuo. poto. cibo. redimo. tēgo. col-
 ligo. londo. Primo visitare i. finios. Secūdo po-
 tare finietes. Tertio abare e. finietes. Quarto fe-
 dmeri capiuos. Quinto tegere vestire nudos. Sexto
 colligere sine hospitare peregrinos. Septimo sepe-
 lre mortuos. Omnia dicit i. dñs i. i. extremum.
 Dico dñs erat ad illos q. sanati sūt. Ego curavi
 et nō dedisti michi ad manducanda. Ego iuiui et nō
 dedisti michi adbibenda. Ego i. famis fui. et nō disti-
 tastis me. et i. dealys.

Opera mīe Spūalia

Verū Quorū sunt opera misericordie Spūalia dico
 septē. Primo. Corrūpe. suade. doce. dñm. salare. fer-
 ora. Primo corrūpe peccatē. Secūdo suade dubitati.
 Tertio doce ignoratē. Quarto dñm. mitte inte. per-
 cāt. Quinto Consolare tristates. Sexto fer tibi
 i. uariates. Septimo Ora p. salute omni.

Sequitur nūc Oao beatitudines

Verū Quorū sunt beatitudines dico q. sūt
 Oao. que patent i. his versibz sequentibus
 Paup. spūs. mīs. lugēs. misericor. iusticiā
 petere. cor mūdū. pa. psequēs q. De quibz

Domine autem in domino luce factus sit in quiete. Domine.

Bn pauperes spu	iporum eriguntur calor
Bn mites	iporum possidebunt terram
Bn qui lugent	iporum consolabuntur
Bn qui esuriunt iustitiam	iporum saturabuntur
Quo bn iudices Bn misericordes	Quo misericordiam consequentur
Bn mudo corde	iporum deum videbunt
Bn pacifici	iporum filii dei vocabuntur
Bn qui persequuntur pacem	iporum est enim
inquit propter iustitiam	regnum celorum

Nunc sequuntur peccata aliena

Verum Quot sunt peccata aliena Duo nunc a
pater in his versibus. Iussio. consilium. consensio.
palpo. reatus. Participatio. mutatio. oblatio.
no manifestatio. Iussio. i. aliquid iubere ut malum fa-
ciat. Primo suo. Consilium. i. consilium dare alteri
ut malum aliquid faciat. Consensio. i. dare consensum
ad malefaciendum alteri. Palpo. i. laudare raptores
ut malefactores de patre suo. Reatus. i. hospitari
re fures ut malefactores et eos defendere. Parti-
cipatio. i. habere partem de bono ablatum. Mutatio. i. do-
lorem facere ut rapina tacere. No oblatio. i. no
resistere peccantibus quoniam sine periculo facere potest
No manifestatio. i. no reuelare et manifestare

re ablata qñ & ubi posset hoc facere

Verū Quorū sūt pccā i spm sūm duo scē
Impugnatio veritatē. p̄sūptio. Desperatio.
Induratio. Inuidia fraternitatis charitatē. Con-
ceptus peccati. Vt Impugnatio veritatis. p̄sūmes
semper retinens. Vnde induratus. odians quoq;
fratris amore. Emenda spernes. Impugnatio pneu-
ma beati. *Questio: Quid dicitur. Ista*

pccā in spm sūm. i. q̄ spm sūm. Dico q̄ sūt
et pura malitia & pugnat q̄ bonitate spūs scti
et aug pccā sūt remissio peccatorū. Quid dicit dñs
i exōno de pccā in spm sūm. dñs sūt Desperatio
uerus i pccā remittet tibi hñc. Si peccaueris
i filiū remittet tibi hñc. Et si peccaueris i spm
sūm nec remittet tibi hñc nec i futuro. *Nota*

¶ Vt intelligat hoc q̄ pccā spūs scti ē irremissibile
Dico m̄tē irremissibile. nō qz nō remitti
possit in hoc stō. sed qz vix i ad maiora
difficultate dimittit. Etā ppter i potētia hñc
qui vix se p̄t pparare ad grāz que tata moles
pccā pmit. Etā qz nō legat aliquis talis saluator
Sūt melchisedech dicitur sime pccā nō qz nō hñc
hñc pccā sed qz nō legat de eis pccā.

¶ Sequitur de pccā stamalia ad dñm.

Si sanguis abel
clamavit
proindia

Vox sui patris clamans ad deum proindia. 37
eorum hominibus. Vini & natura quod clama-
uit contra sodomam & gomorram. Oppressio vidue
& pupillorum. Merces pauperis detenta. Et
miser in celis vox sanguis & sodomorum. Vox
oppressorum merces detenta laborum. Et nota
quod maxime cauedum est ne de proprio sanguine pauperum
modo minuas & ne soluere castimes. Unde
dicit Scriptura. Non negabis mercedem indigentis
& pauperis fructus tui. sed eadem die reddes labo-
res primum. ne nocere clamat contra te ad dominum
38. Ecce merces operariorum vestrorum qui messuerunt
regiones vestras qui fraudata est a vobis clamat
et clamor eorum in auribus domini sabaoth introiit
Unde lucas dicens. Dignus est mercenarius mercede sua
Iob 40. Quia crepus desiderat umbram suam
mercenarius proleat fructus operis sui. Unde
philomus poeta. An digna res operibus non
dare premia.

Quod peccat ore. seu lingua.

Verum Quot modis peccat ore seu lingua. Duo
multis modis. multi enim sunt casus in lingua & in
summe regenda est lingua ne proximum offendat
Primo. non sit mendax. sed verax. Nam ut ait
psalmista. Os quod mendaciter oratur. amara. Quia omnis mendax
sui reperiatur. Sed non sit loquax. quia nil tacuisse

nocet. sepe nocet ac laedit. Vñ Seneca de vita et
 moribus. Turbibus viciis frequens q̃ figura. Qui
 nescit tacere nescit loqui. libenter audias q̃ lo-
 quatur. Vñ. Nō est domus pacis vbi regnat lingua loq̃s.
 Tertio nō sis linguosus et figurus. qz terribilis est
 et ciuitate sua. Et linguosus. sed sis pacificus. Nā dī
 eius Vñ pacifici quos filij dei vocabunt. Pappa. Salomon
 filius linguosus et filius diaboli qd ē sepe periculis
 repetendum. Quarto nō sis detrahens. Quia dī
 cui detractores detrahens detrahentes. Quinto nō sis qui
 meliosus et iustus an facit p̃mi tui. Con quos
 dicit dominus. Quis qui dixerit fā suo facie reus
 est ignis reberne. Quia terribile vñ dī. Sexto
 nō sis detractor et diffamator post tergum. Nec
 enā audias libenter detractores qz dī Augustinus
 et vñ. Et detractor et libens auditor vterqz sp̃a
 bolu perdat subligia. Qui greditur dauid. Ve-
 nemus aspici subligia eorum. Septimo nō sis
 adulator. Vñ Hieronimus. Adulatores sunt stor-
 piones. facies blandientes. et cauda pericantes.
 Item tacat amos. Iurqz stimille dia. et p̃pi-
 nar parata mortis. Vñ Aug. Dare consuetudo
 est ymolare deo. Octauo nō sis susurro.
 neqz biligus qz maledicus est. multos emul-
 bantur pare habentes. Quia homo sepe
 Beati ergo deum.

Quo habebis te erga deū dico p̄ ore p̄
erit gr̄atū actus. ⁊ dices Ago tibi Dñe gr̄as
p̄miseris domibz tuis. Itē semp dices deo gr̄as
Quid ait Aug⁹ de illo verbo deo gr̄as Oiat sū
Quid meli⁹ amio geris. ⁊ ore p̄nucliam⁹. ⁊ rap
tamo exp̄im⁹ q̄ deo gr̄as hoc nec dñi breui⁹
nec audiri tanq̄ nec intelligi gr̄as nec agi fuit
tuosq̄ potest. hoc Aug⁹. De i. gndu dñi i. auctō
tantibz senect̄e boer⁹ actibz iā

Quo habebis te erga senes dicit Salomō
honora p̄sonā sēns ⁊ totū calus capite q̄fuge
fates am̄ illis reuerentiā ⁊ dabis illis fond
libet⁹ debes alios honorare quōz honor nō
est in honorato. sed in honorate. Alibi hono
res. ⁊ omēs te laudabūt omēs i. amore tu cap
tabis. Viri ab alijs honoreris dñi nō nobis.
domine. sed nōi tuo da gloriā rē.

Quid faciendū sit ad hō mane surgit.

Veru eū mane surgendū erit Quid faciendū
est. dñi q̄ tū et̄as cor meū ad iher⁹ p̄
me crucif̄id. ⁊ dico Salve cuq̄ digna super
om̄a signa benigna. Tu me q̄ signa moriar ne
morte maligna. Per crucif̄id. signū. hoc fugiat
p̄cul omē malignū. Et fero cruce an̄ me. Quid
postea. Benedictū sit dulce nō dñi i. hū p̄p̄

Mo est signū de
dandis quibz red
dit de dñis

Et nome gloriissime virgine marie meum ego iacei
 nu i ultra que p sua misericordia dignatus est
 michi hac nocte prece rogo te p tua pietate et
 clemencia ut nu i semp me custodias ab omni
 malo. Et diadnu est illa oroz. Dne exaudi oroz
 mea. Et clamor meo ad te veniet. **Oremus.** Dne
 deus omps qui ad principiu huius diei nos puey
 mte fecisti. tua nos hodie salua virtute. ut in
 hac die ad nullu desinam. **Item.** sed semp ad tua
 iusticia. nra preda et eloquia. dirigat cogitacoe
 et opa p xpm domi nrm. **Ame.** Et i memor no
 det ho ee marie virgo. Et det cor suu eleva
 re ad hanc virginem maria et dicat hac oroz
O summa virgo maria ego recomendo tibi cor
 p9 meo i aiaz mea i omes amicos meos i
 tua summa custodia. Et rogo ut michi i petes
 graz efficere emendandi vita mea. i p seuerad
 di in bonis opib9 i p facedi i humilitate in
 castitate i gtemptu mdi. Cui recomendo tibi
 hora mortis mee in qua michi assistere digneris
 ad aptis matrib9 gressib9 i virginib9 meis
 ut nuqz moriar absqz vera gtuone. gessione
 i satisfactone omi pnozu meoru. In q hora
 te videre incipia i videre te nuqz desma.
Sub tuu psidu gfigis sta dei genitrix nra
 de precatones ne despuas i necessitatib9

sed apertulis cunctis libera nos semp benedicta
In oi tribulacoe ⁊ angustia nra. ⁊ in hora mortis
nre. **Q**uare nobis beatissima virgo maria
interueniat p nobis qm̃ dñe ihu xpe in
et in hora mortis nre apud tuam clemenciam
florissima virgo maria m̃ tua aug satisfia
aiay ⁊ hora benedice passioe ⁊ amore mortis
tue doloris gladij p m̃ sunt. Qui uiuis ⁊ regnas

Quid faciendum sit. an arbitrium:

Neq̃ vadis arbitrium: Sed ho prius max
me curare decondituri deo suo p gratia
aione ⁊ confessione metale facta deo. ad
positio nra petendi et vocaliter p̃tendi
Et p hoc ^{pom̃} ^{pom̃} ho se in statu gr̃e ut si dñs
uenerit et pulsauerit aliquand me paratu
ueniat. Na hoc dñs admonet duces vigilare
te qz nescis die neqz hora.

Quo homo de se ponit in statu gr̃e

No te poms. ⁊ statu gr̃e. dico q p̃sterno
me an lectu. ⁊ ibi flexis genibz cogito breu
uites. Ego ⁊ uiribz ⁊ miser peccatu hodie su
ut sit. Tunc facio gemitu ⁊ dico Confiteor dñe
q ego g̃uiter peccatu ⁊ uita mea p̃to om̃issu
om̃s ⁊ g̃missio. corde ore ⁊ ope. O bone ihu

pemet petasse ⁊ tua pietate toties effem-
 disse. Logo verna. Ego ppono de cetero nūq̃
 peccare. Et ppono q̃terri loco ⁊ tpe debito.
 hoc facio. credo oīa pccā remissa ⁊ me esse
 ī statu grē. Nā ut ait Dauid. Dixi q̃stebō
 aduersū me ī iustitiā meā dñō. ⁊ tu remisisti
 ī pietate pccā mei. Quō fito ego ī remissio-
 culpe ⁊ pene ⁊ p̃ satis facione pccōrū meorū
 dico. Passio xp̃i ih̃u dñi nūc meorū bonorū
 dñe meo sue ⁊ om̃z pccōrū sint mihi ī remissio-
 sione ⁊ satisfactōe om̃z pccōrū. Quē m̃pio
 passione dñi meditari ut sequit̃

De meditacōe passioe xp̃i ⁊ fructū
 que nobis pueniūt ex illa

Verū Ad quid valet deuota meditatio
 passioe xp̃i. Dico q̃ scdm Iordānū duodeci-
 m̃ sūt fructū ei⁹. Inter quos p̃m̃t pccā-
 uo fructū q̃ meditatio passioe xp̃i cōtinet
 oīa alia bona opa. Vnde dicit Albert⁹ mag⁹
 quotidiana meditatio passioe xp̃i p̃luo va-
 let homi q̃ si p̃ añū ī regnū ieiunaret ⁊
 ī pane ⁊ aqua. Vel si quotidie flagellis
 ⁊ virgis cederet usq̃ ad sanguis effusione
 Vel si cotidie legeret vñd psalteriū integrū.

Non ergo fuit hō p deuota meditationem
passionis xpi maiore grā a deo i petrat
q̄ si tota eā p ipso oraret. Datus fuit
q̄ illa meditatio e homi magis saluifera q̄ si
ita maia cū oibz stis p ipso intercederet.

Alti suag cu meditatombz videant. Si
duat idē. Si cupias pfecte mutari a vicijs
Si nobiliter durari i virtutibz. Si altissime
illuminari i stuporibz. Si copiose gsolari
i aduersis. Si psequere i acerbis bonis Si
felicitate mori i extremis. Si pferre regni
naze i calis. Et iō exerce te i vita tua i
 passione cristi. Ad quid valet meditatio

passione copul
Vezut Ad quid rursus vater meditatio pas
sionis xpi. Quo q vater p satisfactione car
pene purgatoris debuit p pmo tuo Audi
horologium eterne sapie titulo xv ubi dicitur
Deuota passiois xpi meditatio pena purga
torij longissima et acerbissima etia mille
annorum quia qd exsoluere tenebat ad mini
mum qd dicitur pemptu relaxat. Hoc pbat
etia manifeste. Et b. Gregorius oibz i statu
gre exsistentibz. 7 cora armis xpi vulnerari
gemibz fletibz. quibz pd in deuote legentibz
i honore quibz vulnera eius gressit xui milia

anorū i dūlgētiarū. que i dūlgētiē p mltos
pontifices gsumate sūt 7 mltiplicate usq ad
sumā i dūplo maiore ut stupidū repulit i mltis
locis.

de meditazione

Quia in bonū sit meditari passionē
xpi Et ad tot 7 tante nobis i dūlgētiē p
eius mediationē gferat. Peto humiliter ut mlti
des modū breuē exorandi me i passionē xpi
salūberima: Dico q pmo des te ponere in
statū grē p gratiā ad pposito amplius nō peccā
di 7 gferendi ut sup̄ dicitur d. *Tuē dic Passio*
tua o ihu xpe sit mlti sit mlti i remissione
om̄z p̄ccatōrū Et da mlti grāz efficere emen
dandi vitā meā p seueratūq i bono opibz
7 pfiendi i humilitate castitate 7 in gceptu
meū ut nūq moriar absq vera gtuōne gse
sione 7 satisfactione om̄z p̄ccatōrū meorū *Exc*
ora rogo te pie ihu. Per dolore illū qn
duxisti Castus est aīa meā usq ad mortem
Per orōz tuā deuotissimā in qua sudasti sagi
tūne 7 aqua. p captiōz tuā horribilissimā
p ratiōz capillorū tuorū. p colaphos et
alapas Per spūta i fanē tuā p̄ccata p
nephandas illusiones tibi factas corā Anna
*Caypha et herode. *hic pausa 7 roga ut p̄cc**

Quia per has passiones obsecro ut michi de
remissionem omnium peccatorum meorum Et gratias michi
gratias efficere emendandi vitam meam ut super Ihu
consequenter O ihu pater in columna munda ligatus
et per corpus tuum durissime flagellatus. Misere
mei et da michi gratias tuas O ihu pater acutissime
primis coronatus Misere mei O ihu pater
sissimum sanguinem tuum copiose in flagellatione
et coronato. Misere mei et da michi gratias
tuas. O ihu pater crucis cruciatum ad totam pe
natum. Misere mei O ihu pater denudatione
et extensione corporis et membrorum tuorum super
crucem. Misere mei O ihu pater manuum tuarum
transfixione Misere mei et da michi gratias
O ihu pater pedum tuorum transfixione misere mei
O ihu pater distractionem et lacerationem tissimam corporis
et membrorum tuorum in crucis elevatione Misere
mei et da michi gratias tuas. *Vix pausa et con*
grua quod exponenda et quod me corpus mag
et pedes eius lacerabat et magna in eis fovea
mia videbat Ibi ora ut prius O ihu pater
bissimas has passiones obsecro ut michi et
consequenter in honore quodque nobiscum
duo quodque pater noster et duo ut sequitur

Ihu p dextris & vultu dextre manus tue misere mei p d
O ihu p dextris & vultu sinistre manus tue misere mei p d
O ihu p dextris & vultu dextre pedis tui misere mei p d
O ihu p dextris & vultu sinistri pedis tui misere mei p d
O ihu p lacrimas & vultu sanctissimi lateris tui misere mei p d
O ihu p dependentiam tuam & auge penosissimam et
p morte tua & auge amarissimam da animabus pa-
trium meorum & omnium fidelium defunctorum regem
sempiternam mihi auge omni peccatorum remissione
& gratia efficere emendandi etc. **Domine exaudi**
de oratione mea et clamor meus ad te veniat
Ne ihu xpe fili dei vivi pone passionem
crucis & morte tua amarissimam inter uidi-
tuam tuam & animas nostras nunc & hora morte nostre
& largiri digneris. vultus gratia defunctorum
requiem celestis pacis & concordia. Custodis
virtutum nobis miseris peccatoribus post morte
vita eterna Amen
Ostea querte te
ad fratres & dicit Omnes pro me pietate
& me pro doloribus & passionibus amarissimis quas
habuisti & passionem dilexisti fili. quoniam doloris
gladius pertransiit animam tuam rogo & obsecro ut
mihi assistere digneris. i hora morte mee ut
non moriar absque studio confessionis & satisfactionis
omnium peccatorum meorum. Sub tuum precium ut ego dormiam

Mors tua. mors epi. fraud. mudi. gla. cel.
Et pena inferni. sint meditando tibi

¶ Que nos docet

Que sunt illa que nos retrahunt maxime apertis. Quo ad Salomone i. ecclesiastes
co. 1^{mo}. In omnibus operibus tuis memorare novissima
tua et i. eternum non perabis. Quot sunt novissima
hominis dico quod eorum sunt mors. iudicium. ge-
hana. et gloria. De quibus dicit Bernhardus Quid
horribilis morte. quid terribilis iudicio. quid
intollerabilis gehena. quid laudabile celestis gloria
Unde dicit Augustinus quod frequenter quatuor novissimorum
memoria a peccatis nos reuocat. vitium
non copulat. et i. omni bono opere nos tenet et quod
firmat. Unde deuteronomio xxxij. Omnia sapes
et intelligeres ac novissima prouideres. Et sic
Bernhardus sic expont

Omnia sapes p. tua p. d. } Honorum omissionem
p. t. } Malorum omissionem
} Temporum amissionem

Omnia intelligeres p. tua p. n. } vite p. n. breuitatem
na } Saluandi difficultatem
} Saluandorum paucitatem

Omnia prouideres p. tua p. t. } Morte qua n. l. certis
futa } Extremum iudicium q. n. l. horribile
} Eternum supplicium quo n. l.
} intollerabile

Einhardus dicit de primo nouissimo puta de ipso gentis aie
 morte dicit sic Nix homo quare te in aie qui memorat
 hora no disponis ad mortem cogita te ia mortuū s^c ipm mori.
 que s^c de necessitate mortuū. Distingue q^liter
 dicit tu uertent i capite. q^liter uere uertit in
 corpore. & cor tuū stundet in dolore. Unde d^r
 septu mdi. Mors refecit. mors amē necat
 qd carne ~~recreat~~. Magnificos pmit. et
 modicos. auit dnat^r. Nobilitat tenet i peritū
 nlluz qz ueret^r. Ta duabz qz pncipibz gms hē^r
 Mors iuuenes rapit atqz senes nulli miscretur
 Illa facit. gens omē trahit qd i arbe mouet^r
 Sic mibi vbi est Hector. & Iulius. vbi alexander
 potentissimz. vbi iudas mathabeus. & sampson
 fortissimz. vbi cesar diuissimz vbi abston pulcerrimz
 vbi Galienus medicz. & Auiana ex sorz. vbi
 Salomo prudensimz. vbi plato. ubi perphraz
 vbi virgiliz doctissimz poetarū. Nonne omēs
 itaqz peregrini & hospites vni diei velocissime
 transierūt. Ita & te breuissimē mortuū time.

¶ Se pdo noiaſſimo ſe q̃tmo iudico

Veru^m Quod p^{er} p^{ri}m^um nouissimu^m. Duo q^{ui} est
extremu^m uidetur. Et duo q^{ui} illud est tertiu^m,
tissimu^m. et ideo sume tunc duo est. Unde Bernhar^{dus}

Considera o aia mea cu timore qd erit date i
die nouissimo. En q te decogitacionibz loquer
gsta. qn de atomibz tuis accusabit te elemeta.
qn gra te cuip portabit i testimoniu. qn contra
te clamabit vulnera. allegabit vniuersa. clau
loquetur. acutius qquerent. Osime Angustia.
Vnde erit paa accusantia. Ille terribis iusticia
fuit breuis gsta. subdit horrenda thaos i sem
sup uidet ratz iusti iudicij. foris mudz ardens z
iusticia iudicans terribis. **Q**uia siue vigilas siue
dormias semp i auribz tuis illa terribilis vox res
sonet. surge mortui venite ad iudiciu. **V**nde
marcus. Quoties illud die qfidero. toto corde
querens. siue qmeda siue biba aut aliud fana
p videt illa horribilis tuba sonare i auribz
meis. Surge vos mortui venite ad iudiciu.
Quia mea. nuqz recedat a memoria mea tua. Je
maladici i igne eternu. Venite benedicti p capite
regnu. Quid em terribilis z horribilis q au
diu ut. Et quid delectabilis q venite. **T**u
ut ait Bernhards paa erit ligata ad collu pitoru
z dicit ad nos Tu nos egisti opa tua sumz no
te deseremus. tecu erimus tecu ad iudiciu pges
Et io su furtu ligatu ad collu furtu erit accu
sat. Ita paa accusabit miseru paozem.

Verum Quid dicit de 3^o nouissio qd est
 gehena ignis. Quid q infernalis ignis
 vni & potentia nlla vox exprimere pot. nec
 ullus sermo explicare qz i infirmitat qsi accendi,
 or q ignis n. Na dicit s. Sebastiang q
 iste ignis sensibilis Ita se h. ad igne gehe-
 nate. su ignis i pariete de pino ad istu sen-
 sibilem. Vnde bernhardus dicit de 3^o nouissio
 Ego abhorreo verme mordare. & mortu viuere
 O gehenalio regio fugienda. Vbi est ignis
 ardens. fugo riges. vermes i mortalis. fetor
 i tollerabilis. mallei pueriles. tenebra palpa-
 biles. ofusio pitoru. im moderatio vmdoru.
 horribiles facies demonu. **Augustinus** dicit
 Ve mgt illis quibz pparat Dolor verminu.
 ardor flamaru. sitis sine potu. fletu & stidor
 dentiu. & lachryme oculoru. Vbi mors optat
 sed no dabit ei. Vbi nullo ordo sed sempiternus
 horro i habitat. **Quid** virgilis qui na expia-
 no. sed pagans fuit de penis inferni Sic ait
 i sexto. Mo michi si lingue centu sint. oraqz centu
 usque vox oes steteru. qphendere formas Qua
 penaru puerere noia possem. **Hec** chazissim

sepe gmemorabitis. et a patris ppetandis ab
stinebitis: *Deo*

Verum quid dicit de quarto nouissimo. qd
glia celestis. Quia ergo tunc et intellectus
et dilata tunc affertur. Et ingrediens gaudium omni
tu. De quo aut scriptura Quod gaudium nec oculus
in hac vita per seare vidit. nec auris audiuit. nec
in cor hominis ascendit. Unde Bernhardus. Gau
de o anima et exulta ac magna mercede laboris tui
quiesce. que reuera est tam multa quod non potest
numeri. Tam magna quod non potest mensurari. tam
preciosa quod non potest estimari. tam copiosa quod non potest
terminari. Et tu agnosce nos mutuo.
Audi Anselmum dicentem. Ibi a singulis omnes
Ibi ab omnibus singuli agnoscuntur. nec quisquam latebit
qua patria. qua gente. qua stirpe quisque et dux sit
Concordat Gregorius. Boni bonos in regno.
et mali malos in supplicio agnoscunt. Idem Gregorius
Ibi erit tam perfecta charitas iustorum. ut unusquisque
diliget proximum suum quantum se ipsum. Et qui
illud estimabile gaudium sine bono sequatur
quod ibi unusquisque diligit proximum de alterius gau
debit bono sicut de proprio merito. Proinde ad
innumerabilem sit numerus creatorum. quosputas
enarrare sufficit gaudium beatorum. Incelesti.

31.

diuino. audies angelos iubilantes. Virgines inno-
censates. aplos psallentes. marces stupidiates
offensores laudantes. patriarchas et prophetas iocundantes.
Omnesque sanctos. et electos dei. vnamittere preces
et filios et spiritum sanctum collaudantes. et vna voce de-
cantantes. Sanctus Dominus Deus. Plena est orbis terra gloria
tua. Quia gloriosum est gloriam. In quo ad christum
gaudet omnes sancti. amici solis albis. et sequuntur
agnus quocumque ierit. Quia propter nos de quibus non
iustissimis sufficit. sed reliqua pulcherrima in die
loco Bonaventura. et in hoc nouissimis videantur

¶ Ut unus euadat pene inferni

¶ Verum quia terret me horribiles pene inferni.
Et quia attrahit me ineffabilia gaudia
celi. **¶** Quid enim faciendum erit ut illas penas eua-
da et hoc gaudia eternaliter possidea. Respon-
dit ad te. **¶** Quid est homo qui vult vitam
et diligit deum videre bonos. Ipse respondet
et hibe signum tuum a malo. et lingua tua ne lo-
quatur dolum. Conuertere a malo et fac bonum. In-
quire pacem et persequere eam. **¶** Et dicit David
Sine quo habuisti tabernaculo tuo. Et re-
spondit. Qui ingreditur sine macula. et operatur iusti-
tiam. qui loquitur veritatem in corde suo. qui non

egit solum in lingua sua. Nec fecit pro suo ma-
lu. Qui iurat primo suo et non desinit. Qui per-
cussa sua non dedit aduersum. Papet respondeo
ad duobus vis. Vnu est. Verba amata. et fac
bonum. Aliud est. Si vis aduersa ingredi. serua
mandata dei.

¶ Sed quæro super illud fac bonum. Quotuplex est
illud bonum. Duo 3. scilicet bonum in corde. bonum
in ore. bonum in operatione. ¶ Bonum in corde ut semper
sis bone voluntatis. velle in malis emendare vitam
tua. Et recogites sepe cordialiter quatuor nouissima
morte tua. Iudicium terribilissimum etc. ¶ Bonum
in ore ut sis gratus deo. Et ideo sepe sepius ore
duces. ¶ Gratias ago tibi Domine. qui me adynamagi-
ne tua creasti. qui me sanguine tuo. et morte
tua amantissima redemisti. qui me peccatis non
stati sanasti. sed misericorditer emendationem
meam expectasti. Hec sepe nunc repetes et sub-
des. Laudate Dominum omnes gentes. laudate eum
omnes populi. Quorum confirmata est super nos misericordia.
Dona eius et veritas Domini manet in eternum. ¶ Bonum
in opere ut facias dei mandata. et te exercita in
operibus misericordie. Et in passionibus Christi per deum
tam eius meditationem. Hec si feceris dabit

tibi deus copiosa gratia in presenti. et gloria sempiterna in futuro.

Quia super dictum est. Quod deus in hac vita dat gratiam. Quare ergo. Quid est gratia dei et ad quid utilis est. Dico quod gratia dei est specialis influentia faciens totalem creaturam eterne beatitudinis participem. Ad secundum dico quod summe utilis et necessaria est ad eterne beatitudinis quod sine gratia nemo potest salvari. Et ideo homo qui non est in statu gratie diu moratur. eterne salutis privabitur.

Quare. Quotuplex est gratia. Dico triplex. scilicet gratia generalissima. Gratia data. et gratia faciens. Gratia generalissima est per quam non solum nos. sed omnes creature habent suum esse. et ideo sine illa non possumus subsistere. Gratia data est que datur nobis ad bene cogitandum et operandum et si non bene cogitamus. et operamur tamen adhuc semper manet ad pulsandum liberum arbitrium nostrum ut bene agat. Et ideo ista gratia stat cum peccato mortali. Hec gratia loquitur apostolus divisiones gratiarum. sunt namque aliqui habent gratiam facientem miracula. Aliqui gratiam gubernandi spiritus. Aliqui.

hnt gratiam sanctam. Aliqui donum lingue. Aliqui do-
num inter pretandi etc. Gratia gratum faciens
est que facit hominem deo gratum. et eterna beatitudi-
nis dignum. Et ista non potest stare cum peccato mortali.
Ista 3^{ra} gratia inuit Paulus cum dicit Gratia dei
super id quod super eam prima per quam habebat esse
et gratia dei in me vacua non fuit. Eam scilicet et
gratia dei semper in me manet ante tertiam.

De quibus actibus in nobis generalis gratia. Dico quod
non generalis in nobis ex actibus. Sed solus deus in
fudit simul cum tribus virtutibus theologis et
cum septem donis spiritus sancti. Et quoniam in fudit
Certe quoniam per gratiam gratis datam nos declinamus
a malo. et a creaturis. et quatinus nos ad deum
per dolorem et contumeliam peccatorum. cum proposito amplius
non peccandi. et tempore debito confitendi. **Hoc quoniam**
enim facit deus in instanti in fudit gratiam gratum
facientem cum perfectis virtutibus. Et quod primum per-
cas moraliter. perdis illam nobilissimam matrem
cum filiabus. et de filio et amno dei efficeris fili-
us et amicus diaboli. **Quid sit virtus 2^a et 3^a**

Verum Quid 2^a virtus per cuius actus euadimus
eterna supplicia. Dico quod virtus 2^a aristoteli
est habitus voluntatis in mediate duarum malitiarum

existens determinatur circa ratione per sapientem
determinabitur. Sed virtus secundum Augustinum
est bona qualitas mentis quae recte vivit quae non
male vivit. quae deus et nobis et sine nobis operatur.

Verum Quot sunt virtutes quibus tota vita
christiana regitur. Duo septem. Tres virtutes
theologice et quatuor cardinales. Tres theo-
logice sunt. fides. spes. et charitas. per quas
anima nostra sanctificatur in ordine ad finem ultimum
qui est deus. in quo est veritas summa ad quam
dirigitur spes laudando et expectando. In quo
est summa maiestas seu largitas ad quam diri-
gitur bonitas in qua nos dirigit charitas
diligendo. **Q**uatuor sunt virtutes cardina-
les. prudentia. iustitia. fortitudo. temperantia
per quas anima nostra sanctificatur respectu medio-
rum que sunt ad finem. Media autem ad ultimum
finem sunt operationes bonae. quae sunt appetitus
nobis. Sunt autem in anima nostra quatuor potentiae
rationales. voluntas. irascibilis. et concupiscibilis.
Nam prudentia est virtus dirigens et sanctificans po-
tentiam rationalem ut sciat quid sit agendum et
quid fugiendum. Sed iustitia dirigit et

regnat voluntates et eorum operationes exterius
res ut reddat vnicuique quod suum est. For-
titudine cum suis speciebus regular appetitum iras-
cibilem quod passionibus a bono rethentes ut sunt
timor desperationis. Item Temperantia cum suis
speciebus regular appetitum concupisibilem quod pas-
siones ad malum impellentes ut sunt amor de-
lectatio. ¶ Quid sit fides.

¶ Verum Quid est fides. Duo sunt aspectus
Est substantia rerum sperandarum argumen-
to non apparentium. ¶ Sed secundum Augustinum. Fi-
des est veritas quam credimus ea que non videmus. Si-
ne fide nemo potest saluari probatur quod dicit Dominus
et christo. Qui non crediderunt et baptizati fuerunt
salvi esse non poterunt. ¶ Contra fuerunt multi
cristiani qui fide habuerunt et in suis donati.
Duo duplex est fides scilicet fides informis et fides
formata. Ita licet illi habuerunt fide informem
non tamen fide formatam. ¶ Fides informis est
que non est formata charitate. De qua dicitur
et fides sine operibus mortua est. Unde perfide
informem bene creditur deum. et deum esse et creditur
deo. et virtus eius quod contra fatum diaboli. Sed per
ipsum non creditur in deum.

Quid est credere in deū respondet Augustinus.
Credere in deū est credendo eū amare. cre-
dendo i eū ire. credendo ei ad herere. et cre-
dendo eū membris incorporari. Hoc autem fit p su-
de formam charitatis que est virtus theologica
nobis in fusa. Et articuli fidei p xū ut i pñ

¶ **Verū** Quid est spes Dicitur Spes est certa
expectatio future beatitudinis ex dei grā et
meritis qz sperare futura beatitudinē sine me-
ritis nō est spes. sed p̄suptio. Ut dicit Grego-
rius. Et est triplex spes. scilicet spes veme p̄torū
spes grā meritorū. Spes glorie p̄miorū.
¶ **¶** Sine spe nemo saluatur. p̄bat de iuda qui
si habuisset spem veme p̄torū suorum. saluus fu-
isset. sed desperabat. Unde Crisostomus. Nullus
desperare debet vema. etiā si circa finē vite
queratur. Vniūqueqz em deus de suo fine. nō da-
vita p̄tuta iudicat. ¶ Quid Boetius dicit
de spe Dicit sic. Nec frustra sūt in deo posite
spes et p̄ces. q̄ nūc sūt. inefficaces esse nō
pnt. ¶ Cōn dicit Boetius Gaudia pelle. pelleti-
more spemqz fugato. Dico qz spes nō capere ibi
ut virtus theologica si p affectū seu passiōe animi

Verum Quid est Charitas Duo Charitas
est dilectio q̄ diligit deus p̄ter se. et p̄m̄
p̄ter deū. Et sic Charitas est virtus qua deo
adherere eoz suū desideramus. Quorū sū ex
ordīe diligenda Duo q̄ s̄dm̄ Augustinū sū deo
Unū est quod est sūp̄ nos. s̄ deus. Alterū q̄
nos ipsūm. Tertiu qd̄ est iuxta nos s̄ p̄m̄
quatu quod est infra nos. s̄ humanū corp̄
Quo ordīe diligendi ponit Ambrosius Dicit
ipe q̄ p̄mo diligemus deū. secūdo nos ip̄os. 3o
parentes. Quarto fr̄es et filios. Deinde domesti-
cos. postremo inimicos. Augustinus dicit de
charitate Nullū donū dei est excellentius
donū charitatis. Hoc em̄ solū est qd̄ diuidit inter
filios et̄erni regni. et filios et̄erni damnationis
De qua dicit paulus. Si quis hominē et
angelū loquar. Si habuerō prophetiā. et oēs
scientiā. Et si distibuerō i cōbos pauperū om̄es
facultates meas. et si tradiderō corp̄ meū. ita
ut ardeā. si charitate nō habuerō nihil m̄hi
prodest. s̄dm̄ dōm̄ dicit. Hoc est p̄ceptū
meū ut diligatis invicē. sicut ego dilexi
vos Iohannis quidēmo.

De virtutibus Cardinalibus

O Verum Quor sunt virtutes Cardinales Et quod
 sunt a virtutibus theologis. Dico quatuor scilicet
 Prudentia iustitia fortitudo Temperantia Et sunt
 a theologis quia ille nobis a deo i fidei. quoniam
 sunt sine peccato mortali. Sed virtutes Cardina-
 les in quantum sunt habus morales acquiruntur in nobis
 et aliis sepe reiteratis. Item ille movetur ad finem
 iste ad media in finem. Ille attendit quatenus
 ad actus et reuerentia. Iste quatenus ad opera exteriora.
Quare Dico i fidei aliquibus gratiam
 in virtutibus et aliquibus non. Dico omni aptanti se
 et aperienti fenestram animi sui. per cordis gratiam
 Deus semper i fidei gratiam. Ideo nobis non deo impu-
 tandum. Sicut sicut sol splendet in domo cuius fenestre
 sunt apte. Non autem cuius fenestre sunt clausae
 Quid sit prudentia. et si prima virtus cardinalis

O Verum Quid est Prudentia Dico secundum philosophum
 Est recta ratio rerum agibilium. Item philosophus in meta-
 physica. Prudentia est modus agendi et actus qui in mundo
 sunt diuinorum contemplatione despicere. et omnes
 animi cogitationes in sola diuina dirigere. Quid
 est officium prudentie. Dico est experientia et principia

futura ppendere. Unde Eppus. Pn rano stare
futura fati. *Item* Bohetio. No quod ante oculos
fui est suffiat in tueri. Sed rano exus prude
tia metit. ¶ Quot sui ptes prudene dico
trab *Item* Tulu. Memoria que respicit pta.

Intelligentia que aspiciat pntia. ¶ Prudentia que
futur anteq fier pndet. De quibz ptribz dicit
Deuteronomy 32. Vima saper tua pta et intel
ligeret tua presentia et pnderet tua futura.

¶ Secda virtus cardinalis s; iusticia

¶ Vnde. Quid est iusticia. Dico *Item* iusticias

¶ Est constas et ppetua voluntas ius suu vniuers
tribues. ¶ Sed quare quod est ius vniuersqz

Dico q hoc ius exprimit i definitioe iusticie
q dat pper. Que est illa. ¶ iusticia est virtus

cuiqz tribues dignitate superioribz reuerentiaz. pa
ribz qcordia. inferioribz disciplina deo obedi

entia. sibi stimonia. inimice patientia misero
passione. ¶ Berza sic definit iusticia

sic iusticia et virtus tribues vniuersqz q suu est
deo et propeo et sibiipd. ¶ Deo tua. honore de

atori. Amore redeptori. Amore iudici. ¶ Pro
pria. obediencia superiori. Concordia paribz. Bene

ficentia inferiori. Relinquit tua. mundicia cordi.

custodia ori ⁊ disciplina corpori Vt dicit Dns
matthai quito Bn qui esurunt ⁊ sicut iusticia

¶ Unde phus dicit Iusticia est om virtutum
pitarissima. nec tuasce stella. nec hesperus
ita mirabilis est ut iusticia quito Ethicorum

¶ Quid dauid ait de hore iusto dicit sic de
hore iusto. Iuuenis fui etiam senex. Quid nūq̃ p̃ psalms xxx
vbi iustū dezelutū nec seme eis quales pane

¶ Nō pagani sūme obseruabat iusticia Narrat
etiam q̃ Cambyses rex in iustū iudice excozari
fecit ⁊ sup iudicaria sede pette iussit extendi.
filidq̃ eus puidue desup sedere mandauit

¶ Quor sūt ptes Iusticie Dico septe Religio.

Reuerentia. pietas. Fecundatio. Vmduatio. Veri-
tas. Innocentia. ¶ Quid est religio. Dico q̃

religio latine est eadem ad latia grece Et est
honor seu culty soli deo debuy. ¶ Quid culty deo

Dico q̃ deo exhibere ruplez culty s̃z Corde p
fide. spe. ⁊ charitate. ¶ Ore p adoracōne. lau-

dacōne. benedictōz. ⁊ grāu acōne. ¶ Opera
p genu flexione. p oblatōne. ⁊ churificacōz

¶ Nō dulia est culty solo s̃z debuy. ¶ Unde
deo latia debet. s̃z dulia. Et virgini marie

hyperdulia. ¶ Quid est reuerentia. Est culty

ut honor p[ro]p[ri]e graudo. ut in dy[m]itate con-
stituit. Debu[er]it & exhibu[er]it. Quid est pie-
tas. Est virtus qua cuius exhibet parentib[us] n[ost]ris.
sanguine gemitus. & parue hemuolus. Quid
est g[ra]tia actio. Dico est virtus beneficioru[m].
& amicitiaru[m] g[ra]tissima. cu[m] voluntate remu-
nerandi. Cuius oppositu[m] est in gratitudo de q[ua]
dicit q[uod] ip[s]a dy[m]p[er]at deo. et facit liberalem
donatore[m] alib[er]atitate cessare. Unde Bernh[ar]dus
Ing[ra]tutudo e[st] eximamito meutoru[m]. virtutu[m] di-
sp[er]sio. beneficioru[m] p[er]ditio. sicut fonte pie-
tatis. rore misericordie. fluctu gratie. Alie
ptes videant[ur] i[n] bonauetura.

¶ Tertia virtus cardinalis s[ed] fortitudo

Quarta. Quid est fortitudo. Dico s[ecundu]m
C[icero]nem est g[ra]tissima periculoru[m] susceptio. &
laboru[m] p[er]pessio. Aug[ustinus] dicit & fortitudo
e[st] amor o[mn]ia tollerare p[ro]pter id quod amat[ur].
Aristoteles dicit s[ecundu]m Ethicoru[m] & fortitudo
est circa timores & audacias q[ua]si cohibitu[m] timor[is]
& moderatu[m] audaciaru[m]. & sic g[ra]tistat i[n] medio
timoris et audacie. Quot s[un]t p[ar]tes fer-
titudinis. Dico s[ecundu]m Marcebu[m] septe. Magna-
nimitas. fiducia. Securitas. Magnificencia. Con-

statua patientia fidentia. Sed Tully ponit in
 quatuor h magnificencia fidentia patientia et perse-
 uerantia. Quid est magnificencia Dico quod est dis-
 positio spontanea et rationalis aggressio ut sit in bel-
 lo pro republica. Magnificencia est magnarum
 rerum et excellentiarum cum amplissima animi prope
 agitazione ut administratio. Constantia est stabi-
 litas animi firma et in proposito perseverantia. Perse-
 uerantia secundum Tullium Est ratione bene considerata
 ita stabilis et perpetua in bono perseverantia. Illa
 est perseverantia in proposito. Illa vero est perseve-
 rantia in bono. Patientia est virtus quumelias et
 omnes aduersitates equanimiter portans. Illa per-
 quartam virtutem cardinalis in patientia opus est patientia

Verum Quid est Temperantia Dico
 Macrobius Est nichil appetere peritendum
 in nullo tamen moderatissime excedere et sub-
 iugo rationis libidine domare. Secundum Tullium
 Temperantia est firma et moderata Dominatio
 rationis contra libidine. et alios non rationis impetus
 animi Est est virtus media inter intemperantiam
 et insensibilitatem. Anteperantia est vitium max-
 ime exprobrabile circa delectationes quibus
 nobis et frui. In sensibilitas opponitur tam

Cur dñs dicat de vno Nisi
 fueris sic puer iste nō in trahis i regnū cel-
 lozū. Oūo ppter istas quas hñt pui gra-
 pta mortalia. **S**ut pueri puri. parui paup-
 ribat. Curru letatez. cito dar. cito pacificat.
 Unde pueri sūt puri cō luxuria. Sūt parui
 cō supbia. Parui abant cō gula. Curru
 cō auidia. Letatez q̄ iuidia. Cito dar q̄
 auaritia. Cito pacificat q̄ ira.

Quatuor Ego que virtutes cō supbia. Di-
 co humilitas et obedientia et nō velle dñi
 ri alijs. **V**n dñs de humilitate. Disputat
 ame qz mris sūt q̄ humilis corde. q̄ iuenerit
 requia aīabz vris. Et qui me in hac hu-
 militate sequit. nō ambulabit i tene bris
 sed habebit lume vite. **D**e vno qui sece-
 alcat humiliabit. q̄ qui se humiliat exal-
 tabit. **Q**uid Gregorius d̄ humilitate. Qui
 alias virtutes sine humilitate gggat. pul-
 uera i vento portat. **N**ō aut. Perit ome
 bonū qd appt nisi p humilitate custodiat. **S**ed
 euidentissimū signū reprobū est superbia.
 Humilitas vero electorū qd ē terribile vñ.

*Legit i legenda s̄ anthony. 37. qda vna die i
 pñ capis esset totū mdy. Equos se mudo conu-
 temly pteu vider. qui certamēt aut. Quibz
 uideret. Equos. Et audiret vocē. humilitas.*

Laud Dno aut q̄t sup̄bos i obedientes Qui
vos audit me audit. i qui vos spernit me sper-
nit. qz oīs p̄tas adeo est Itaqz qui potestati
resistit Dei ordinatione resistit. ¶ Quod pau-
l⁹ Obedite p̄positis v̄ris etia si distoli sint
et iō nō solū bonis dñis i p̄tis. Sed etia
malis obediendū est. *Questio bona*

An quis possit appetere dignitatē i p̄tate
dominandi Respondet Dñs. Nemo debet sibi
assumere honore nisi qui vocat⁹ fuerit a
Dño sic Aaron Audi terribile v̄m qd dicit
Salomō. Iudiciū durissimū fiet h̄is qui p̄sue-
rūt potētes potētes tormenta patiet⁹. ¶ Item
Gregori⁹. Scire debet qui alijs p̄sue. si puer⁹
sa p̄petrat. tot mortib⁹ digni sūt q̄t exempla
p̄ trāsis ad subditos transmittit. ¶ Unde
quida Dequato qd⁹ alior De tanto cas⁹
declinior. ¶ *Virtutes cōn Avaritia*

¶ *Verū* que virtutes sūt q̄ avaritia Duo
q̄temp⁹ diuitiarū. et elemosina. ¶ Unde
Salomō dī de q̄temp⁹ diuitiarū Sic dī
Quo rogavi te Dñe ne deneges michi. ¶
Vnu ut vāntatē i medata loq̄e facias ame

¶ *¶* Probat⁹ quidē. v̄tū est p̄uū cū timore dñi
q̄t m̄ficia magni i faciebiles. Sed etia i p̄-
eig. i p̄uū cū iusticia q̄t. In p̄uū cū iusticia

Alud me faciatate ⁊ diuicias ne dederis mihi.

Sed vultu meo tantu tubue nāria. Vnde
Dñs dñt de diuitibz. Erat diues qui ⁊ ducebat
purpura et epulabatur splendide moratur ⁊ se
pulz est i m seruo. ⁊ de facili est came
tu ⁊ forame atq transire qz diuites i regnu
celoru ⁊ traze. *Questio*

Quid ergo diab. Erit ois diues sanatus. Di
co nō si elemosina largu faciat ⁊ cor suu in
diuitijs nō posuerit. Et ideo dñt Dauid. Diu
cie si affluat. Noli cor apponere. Quid Iher
zom de diuitibz. Ois diues est iniquus.
aut heres iniqui. Quid paulz Qui voluit
diuites fieri incidit i tentacione et laqueo
diaboli. et de sidera multa q mergit hoies
i mteum ⁊ p dñones. Ideo dñt phus.

Ppter diuitias mlti perierunt. Quid Beata de
gloracione paupū Simali et diuites in hoc
mūdo floret. tu patiaris. Si gaudet et tu
p turbatur. Nō deb turbari quoz mali nullu
locu hnt i celesti gaudio. ergo nō rures si
nichil habueras i hoc mto. Et iō dñt Dñs Bñ
paupes spū qm ipozū est regnū celoz. *Martyr*

*Quæstio trigesima. Sicut dñt diuites qui in diuitijs
et sine malis. Et pñt. Quis dñt. Sicut dñt. Sicut
qz dñt. Sicut dñt. Sicut dñt. Sicut dñt. Sicut dñt.*

Verum Quot sunt gratia elemosinarum duo
duo. Altera est elemosina spiritualis et cordis
scilicet ex corde dimittere omnes offensas ei a quo
lesus fuisti et delinquentes corrigere et caritas
ad viam veritatis reuocare. Alia est elemosi-
na corporalis scilicet egenis subuenire. Inquit
potestas. Unde dicit scriptura de elemosina
Abstergite elemosinam i super faciem pauperum et ipse
orabit pro vobis ad dominum. Quid plus scriptura dicit. Si
aut ignis exstinguit aqua. Ita elemosina exstinguit
peccatum. Ergo dicit dominus. Date elemosinam et omnia
munda sunt vobis. De Quicquid vni de minimis
feceritis michi faceritis. Ergo dicit Gregorius.
Ad tribuendum pauperibus pigri cur estis. quoniam hoc
quod iaceti in terra potestis. sedem in celo dantes
Adhuc scriptura. frange esurienti panem tuum
et egenos vagosque duc in domum tuam. cum videris
nudum operi eum. et carne tua ne desperabis.
Quid Tobias ait ad filium suum. Ex substantia
tua fac elemosinam. et non ex alieno et noli au-
tere faciem tuam ab alio paupere. Ita enim fit
quod nec alie auertere faciem domini. Ena ce
et pro non danno nono. Quia in ferro paup.
fuerat duo. i duo hanc corpo a duo

qui libenter impatiri stude. qm elemosina
ab omni p̄cio et amore geheme liberat. **Quid**
Salomō Qui obturat aures suas ad clamore
paup̄u. ip̄e clamabit. et nō exaudiet. **Ps**
p̄uoriorū versio duo Qui dat paup̄i non
indigebit. Qui despicit de p̄cāte sustinebit pe-
nūcia. **Itē** Dauid B̄s qui intelligit sup̄
egenū et paup̄em. Indie mala liberabit eū
dn̄s. **Quid** Aug⁹ ait Aliena rape quātū qui
sup̄flua paup̄ibz nō largit. **Ades** dicit Am-
brosi⁹. Peste fame morietem. que si nō paup̄i
eādisi.

Questio bona

Quibz paup̄ibz fieri Elemosina. Dico
paup̄ibz bonis. Na dicit gregorius. Dare
hystuombz et sacrificare demonibz parua sūt
Equibz bonis fiet elemosina Dico deuiste
acquisitis. **Audi** Salomō. Qui offert sacri-
ficiū de rapina paup̄u tāq̄ si dāmet filiu
ante p̄t̄z.

Virtutes contra luxuriam

Quæ sūt virtutes Cōt̄ luxuriā.

Dico Castitas gmetia. **Quid** est castitas
Dico Est abstinentia ab omni coitu ut dām est
Quæritur quottuplex est castitas Dico triplex
virginalis. vidualis. et conjugalis. **Quid** debet

*Castitas fit in
dominam ad
causa et per
dones quos po-
tentes*

virginitati. Dico fuitq Centesim. Quid castitati
viduali. fuitq sexagesim. Quid castitati qu
gali. fuitq tuces. Ecce quam castitas vir
ginalis excellat castitate vidualem et quiga
lem

De statu Virginitatis

Quid est Virginitas Dico s^m Gregoriū Et
i corpore corruptibili ppetue i corruptiois
meditatio. De Virginitate integritas est p
pia gmetia ab om gaubiu abstinere. Ha
bebat pfecto magnū aliquid virgines pter ce
teros i illa g^m storiū i mortalitate. Virgines
em sequit^r agnū quoadq iedit. Quo putatis
huc agnū ire. Certe quo nō eū sequi pote
ret nisi virgines. Quid Ambrosius dicit de
virginibz. Profecto in carne pter carne vi
uere nō terrena vita est sed celestis. De
Gregorius. Vivere i carne pter carne plus est
angeliū q̄ humanū. Quid psidors dicit
Ome pām per penitentia recipit volneū
sanitate. Virginitas aut si perdat^r nullatē
reparat^r. Unde Hieronim^{us} gcardat dicit
Audete loquor cū deo oīa possit suscitare
in nō pr virgine post ruina suscitare. Vn
Metasta. Bis duo notavi que nō possunt re

uocari: Virginitas tempus. Vm dicitur qd uirginitas
 Quid ait Augu? In corpore uirginitate pau
 a hnt in corde aut omes hie debent q
 est abstracta ab illatis. Vt dicit qdem Quid
 vos uiuantes caute seruate castitate. 7 pudi
 cina uirginitatem. p qua parcs angelis dei
 estis. Nolite pdeze illa nobilissima mar
 garita. qua meritis aureola uobis gpara
 bitis. gloria sup excellentia quad nemo sta
 bere aut cogitare p. *Virginitas*

Nota dignitas et excellentia uirginitatis
 manifestat et est laudabile p pto quipe
 uirgines su sponse eterni regis *Ambrosius*
 Pulchritudine qd p existimare decoris eig
 que amat a rege pbat a iudice dedicatur
 adeo. semp sponsa semp inupta // Odo qd
 pante anglos *Ambrosius* Virginitas qd
 humane nature sup gredit p qua homies
 associat. *Maia* in est uictoria uirginis
 q angloz. Angli em sme carne uicunt uer
 gmes uero i carne triumphat. *Tertio* illusti
 ores su vniuersis fidelibz *Vnde* Cipriano
 uirginitas e flos ecclesiasticz germinis. Dero
 atqz ornametu spualis. lora Imoles. laudis 7

legit. In legenda. Sm apti. V gmentant uirginitate
 Sed allegande sps 7 sps / Carnis uirginitas // ond yma uirginit
 7 feras salute pponit. *Virginitas* proz p anglos possesse au bo
 notu. *Virginitas* libidinis. fides rapher. repugnans demoni. Et
 eternorum securitat gaudium. *Virginitas* aut corpore puel. Decor
 rapione potestas uirginitas. De pollutione augetur aut de reatu
 ppsu gnat. *Virginitas*

Honoris opus integrum atque corruptum. Dei yma-
go vixit ad summum Dei illustrior portio huius
casti. Quare quod proferat gurgulis. her
aut exallenna quod habet virginis respectu
copule gurgulis propter et inlicita procre-
ad illa. Illa enim in praeferat ventre. Illa
metus. Augustinus. Benevolus elegit in carne
vita in imitari angelorum quod ex carne nunc aug-
re mortalium. Est autem uberius felicitas. quoniam
fecunditas non ventre transire. Sed mente gratia
desere. Illa parit filios doloris. Illa si-
lios gaudii et exultationis. Augustinus. Ipsa
grimeia nequa scilicet. sed fecunda mater si-
liorum gaudiorum. De marito te domine. Illa si-
lis replet terra. Illa celum. Hieronymus.
Nuptiae terra in plenitudine. Virginitas paradisus.
Illa autem est in te sollicitudo. Illa quietus.
Gilbertus. Virginitas. Est curam silentium
pag carnis. receptio viatorum. principatus vir-
tutum. Illa est bonum. Illa autem melius. Hieronymus.
Romus ad panachum. Tantum est inter nuptias
et virginitate. quantum inter non peccare et
bene facere. Ymo ut leuius dicam. Inter bonum
et melius. Illa gratia spiritibus. Illa audacis.

Causa scilicet. Illi qui virginis propter inuicem propter quod si in te
placere virginis quod tunc est eodem propter a propter. Et dicit
apostolus. Virgo cognat quod dicitur propter et illi qui dicitur propter quod ob propter
amorem propter virginis dicitur propter quod dicitur Augustinus. Felicitas
in te. Vnde dicitur ante nuptias. Illi qui virginis impura. Et enim illa quod
est a propter. Illa vixit placere nuptias. Illa in te. Illi si in
virginis morat in dabitur aureola virginis quod in habet
aut propter scilicet virginis. Et illi dicitur quod in propter

per me virginem nunc et a deo et inter dilectos per me et beatus
et deus per me et per gradum per deum obmura principem.
Tunc in maphis et virginis pueri in suo et deo in
nuptiis ad eustorhuc laudo nuptias. sed deus et deus
per mehi virginem gratia. Lego de pueris rosa et deus et deus
de terra aurum. Secunda margarita. Tunc deus et deus
per mehi gaudet prunellis. Ipe enim virginis in fiallo puer
corona aureola habebat. cantra nouum cantra. Tunc deus et deus
radit sole. Vestimentis eius deus et deus gaudet. per me deus
per me ipse agni semper ambula but. Tunc deus et deus
Tunc deus et deus

Verum quod virtutes contra ira duo panes et per me inclinat
na et mansuetudo animi. Si quis tibi mox et ad virginem
testas fecerit. sis panes exempla xpi cogita in deo. Tunc deus
et quanta ipse obprobria irisiones. gremelias. filia et deus
alapas sputa flagella. pro mea corona et aurum
sustinuit. Et tunc et causis orantibus orantibus
nos miseri uno verbo in iras et male fones
per primum Cogita si non gratiam et non regnabis
ut ait apostolus et habens in cruce qui raptus
fuit suo regem erat iudicio. qui dixerit fuit suo fa-
tue reus erat ignis gehene. Gregorius dicit
ferrum et flammis martires esse possunt si patienter
in animo veraciter perseveramus. Hoc tunc phorū
puerum in corde tuo. Nemo sapiens nisi panes
Quid est mansuetudo. Dicit Casostimus. Nam

suendo est bonitas malicia vincta. nulli
malu inferas. sed oia mala in bonu quer-
rens. **Gregorius** 7 facie mansuetudinis laus
est aduersa perperit fortiter et clementer. for-
titer exreg. et clementer intereg. **Dicit**
Dns **Dysite** ame qz mitis sa. i. mansuetus
et humilis corde. **Unde** **Cassiodorus** mitis
est que rancor no afficit aut ira perturbat
sed oia patienter et equanimiter portat
Bernhardus dicit **De** deus humilibz dat
celu. et mitibz dat terra. quid relinquit
audelibz et supbis nisi miseria infernalis.

Virtutes. cont. Invidia.

De virtutes sunt cont. invidia. **Dico** qz qd
invidia illa q est odium proximi est charitas
proximi q nobis ualde parit obseruanda
Unde dicit **Dns** Diligens vos iure fuit
ego dilexi vos. Et no solum amicos sed etia
inimicos diligens. **Illa** dicit **Dns** **De** diligens
eos q vos diligunt. qua mercede habebitis
none et publicani hoc fecerunt. **Quid** **Salom**
on et **apls** dicit **De** dilectione inimici. **Dicit**
De si fuerit inimicus tuus aba illu. Si fuerit
poni da illi. hoc enim faciens. carbonem igni

nis congeres sup caput eius. Et certe tu vni-
res eius malitiam. et trahes eum i tui amore
Vn paulo. Noli vna amare. sed vna in
bono malis.

Overus. Que virtutes sunt contra gula. Dico
sobrietatem abstinencia et ieiunium. Quid est
abstinencia Dico secundum Gregorium. Est quando quis
pro amore dei. et salute anime. non ab illiusmodi in-
ymmo interdum ab huiusmodi atque colesse se cohibet
Augustinus. Delicie quibus si absque appeti-
tu viciose percipiantur non efficiuntur. v. non nocent
Et viles cibi si cum appetitu guloso percipiantur
in pedem ipsam abstinencia salutarem non em-
cibus sed appetitui in vicio est. Hieronymus. Mo-
dus et temperatus cibus carum et amicus est vultui
De dicit. Munda sanitas est abstinencia mater
egritudinis voluptas. Item tu preclara est
apud deum abstinencia corporis. cum anima nostra
ieiunat aduersus.

Overus. Quid prodest ieiunium. Dicit Gregorius
Illud ieiunium deus approbat. si hoc quod tibi
subtrahis alteri largiaris. v. unde tua caro
affligitur inde egenis proximis caro reparatur
ergo ieiunium debet fieri cum elemosinarum largitione

Quid Crisostomus Qui orat cu ieiunio et
elemosina dupliciter habet alas ipis etia ventis
leuioribus. ¶ Quid Ambrosius aut Qui gstruunt nuq
meu vna die madurando pteat. no ut vna
diei violator accusat. sed ut totiq qdrage
sime transgressor arguit. ¶ Idem. Non est
leue pccm. sed in die adno qdragesime
abstinentia violare. et ieiunia ab ecclesia qse
rata. ventis voracitate dissoluere. ¶ Idem.
¶ Sed aliud pter madata dei facere qbus
abstineas. no ieiunas. ¶ Ideo dicit Augustinus
Ieiunium magnum et gñale est abstinere ab mi
quitatibz. et ab illicitis voluptatibz seculi. qd
est pccm ieiunium. ¶ Concordat vco papa. Na
m sola abstinentia abi. stat summa nro ieiunij
nec fructus se esta corpi sub tñt. nisi mē
ab iniquitate reuocet. et ab obiectacombz lig
na coereat. ¶ Virtutes qñ accidiam
¶ Vnde Luc virtutes sue q accidia. di
co orare legere bene opari. et no otari.
¶ Aug. Cu audis dñz scē diebz operatu fu
isse. frustra tu speras requie. nisi p q la
bore. ¶ Job Sicut avis natus ad volandu

Ita homo ad laborandum ¶ In de gſtatu viator
 dicitur. Sustine corpus in cunctis semperque memeto
 quod regnum celorum non tepidi non molles non de-
 ſides. sed violenti et vni facientes decipiunt
 Aug. Nemo te nisi legentem aut orantem
 iuemat. ¶ Nō gſidori vni Qui vult ad deo
 semper esse frequenter debet orare aut legere
 Ma. cu oram. ipi cu deo loquimur. Cu
 vero legim nobiscum loquitur deus ¶ Hieron
 ait. Semper aliquid boni opis facito. ne te
 diabolus iuemat ocioso ¶ Beneta dicit. Quid
 sine litteris mors est. et vni hominis sepultura
 Bernhardus ait. Omnis tentationis et cogitatio-
 nis malarius et inutilis sanctius est oratio ¶ Quid
 intelligitur de uno malo De quo et illud Ora
 dant vicia fugias ergo procul illa. Sed oratio
 laudabile et sancta ¶ Et ait Bernhardus Est vacan-
 re deo vno negotium omnis negotiorum ¶ Istud
 oratio gſistit in abstractione a mundanis strepi-
 tibus et secularibus negotiis ad liberius vacan-
 dum patrii studijs et diuinorum contemplationibus

¶ De Studio

¶ Lucas. quatuor est studium. Dico tu
 Studium artificiosum. negotiosum. et que studium.

Studiosu Acctiosu Est vehemens animi oc-
cupatio illoru qui i loco laudabili pñe
ut artiu liberatū cognicōm. aut stupen-
dū sanctarū gēptatōm dāmbur ut sū
stolastri philosophi. theologi. religiosi. causi.
Sui. poeta. & quicūq; studet in artibz. & ma-
iorem magis q̃ corpore exerceat. ¶ **Studiosu**
grosu ē vehemens animi occupatio illoru qui
corpore & ingenio in seuerē cogitū questibz et
lucis animo & corpore honestū et frugi opo
aliquid exerceat et lucus honestis p̃ gnum
utilitate se occupat. ut sūt milites. mer-
catores. agricole. ¶ **Studiu** **Questiosu** est
vehemens animi occupatio illoru qui corpore
et ingenio in seuerē cogitū questibz et lucus
in dignis. & in famibz ut sūt hystriones. gnato-
mi. lenones. parasiti. adulatores mīres & fames
¶ **Inter** hec studia: p̃mū versatē & dno lau-
dabili qd optimū sūt & meatōm est.
¶ **Quod** studiū vobis hūmēs hōies & piam
illud multa beniuolentia vobis horret & seqm̃
m̃ q̃ diuinas i mortales vobis oparens
i opabiliter p̃priosiores q̃ seculares sibi qui-
tar. ¶ **Audite** Salomōne dicitur. ¶ **Doctrina**

45.
magis q̄ aurū digne. Melior em est sapia
aurū opibz p̄fissimis. et omē desiderabi
le nō p̄ ei p̄parari. p̄ ḡmcoz p̄hū et sapie
demus i notia creaturaz et mirabilid dei
et tande i notia creatoris n̄r. Ad aug visio
ne clara p̄ducatur nos omnipotēs Dns qui sit
i eternū benedictus Amen

¶ Summar Questiones de moribz
atqz vicijs Collectū Per
Wolhelmū Benderū Et restupre .i.
complete s̄nt In die s̄c Joha
nis Crisostomi. Per me
Narcissū v̄iser De bop
fingen In Bremgarten. Helvetiarū.
Anno Dm Millemo quā
gentesio sexto.

¶ Sit laus deo clemētissimo Et glori
osissime virginis marie Et omibz s̄c

¶ Sancte Narcisse Ora pro nobis

*¶ Tabula que habetur de
moribus et virtutibus*

Probatio qd baptisimus et fides sint necessaria
ad salutem anime folio 1

Quod est articuli fidei secundum ordinem Et
quod eos exposuit et concordantias noui et veteris
testamenti Et de primo articulo folio primo

De oratione dominicali et quid orandum sit et

Quot petitiones in oratione dominicali sunt Et
hec petitiones secundum ordinem et

De decem preceptis domini 6

De sacerdotibus de his et honorariis 8

De benedictione seruicibus precepta dei 12
et de maledictione eorum

Quid sit peccatum definitum Et que sint illa
legis diuina ad que nos obligat sub pena peccati 12

Diuisio peccati in mortale et veniale Quod sit peccatum mortale quid
mortale et que peccata dicuntur veniale Quot et
quanta dona facit in nobis peccatum mortale 13

De peccatis mortalibus et filijs eorum
secundum ordinem et primo de superbia 14

Quantis gloria eorum. Quot filios genuit
diabolus per avaritiam matris et quibus propter
matrem illas in hoc seculo desponsauit 15

De facinorosis Ecce 1 quare xpus illa insti-
tuit & de quibus iuuenes debet sperare 10

De 1^{re} dona spūs s^{ci} & q^{ue} dicit^{ur} dona
spūs s^{ci} 20

Quor^{um} & que sūt epa m^{un}dē corporalia et spū-
tū. Et oīo bēdīdīcīōes Quor^{um} que sūt pāa
aliēna 21

Quor^{um} sūt pāa i spm s^{an}c^{to} Et q^{ue} dicit^{ur} p^{ro}p^{ter}
i spm s^{an}c^{to} q^{ui} i p^{re}z aut i filio Et quō
iⁿtel^{lig}it^{ur} hor q^{ui} pāa i spm s^{an}c^{to} est cre-
mīssībīle 22

Quor^{um} & que sūt pāa clamata ad dēu p^{ro}m^{iss}o
dūa. Quor^{um} m^{un}de modis peccare tūga 23

De graduatōe Quor^{um} faciendū sūt ad homo-
māne surgat. Et quid an cūm 24

Quō homo sēp se pōm i statu grē 25

De meditacōe passōe xpi i breuib^{us} modis 26
Et frequē memoria eor^{um} nouissimor^{um} nob^{is}
mētu rēb^{us} ap^{er}t^{is} 27

De quor^{um} nouissimis sūt morte extēmo iudic^{io}
gēlīna i glā etēna 28

Quid sūt grā dei i adquid vīlīs 29

De vīcīis i quib^{us} tota vīa xpīana regit^{ur} 30
Vīcī virtutis rēologice Et eor^{um} cardīnālīs 31

Quid sit fides 32 Quid spes 33 Quid charitas
De virtutibus cardinalibus quorum sunt tres
scilicet prudentia iustitia fortitudo et temperantia
secundum ordinem 34 et pulchritudo scilicet iustitia

Virtutes 9 prime pars moralia Et primo 9
virtutes sunt 9 superbia 34 Et de humilitate
et obedientia 35 et speciem superiorem 34

Virtutes 9 auaricia 36 De elemosina
eodem folio 18

Virtutes 9 luxuria Et de statu virginum
folio 139. De dignitate virginum 20

Virtutes contra iram et Contra inuidiam et

Contra gula et De ieiunio eodem et

Virtutes 9 auaricia et De studio et
quattuorplex studium sunt et 37

¶ Cum quolibet bono opere finito Amen

Benedictus sit dulcis noster dominus noster ihesu
christe ac dulcissime virginis marie
et tota celestis curia sit benedicta in
omni et vltima. Nos ad plenam beatitudinem
perducamur. Diuina auxilium maneat

semper nobiscum hinc et inde Amen Quia
interueniat nos et vera penitentia Amen

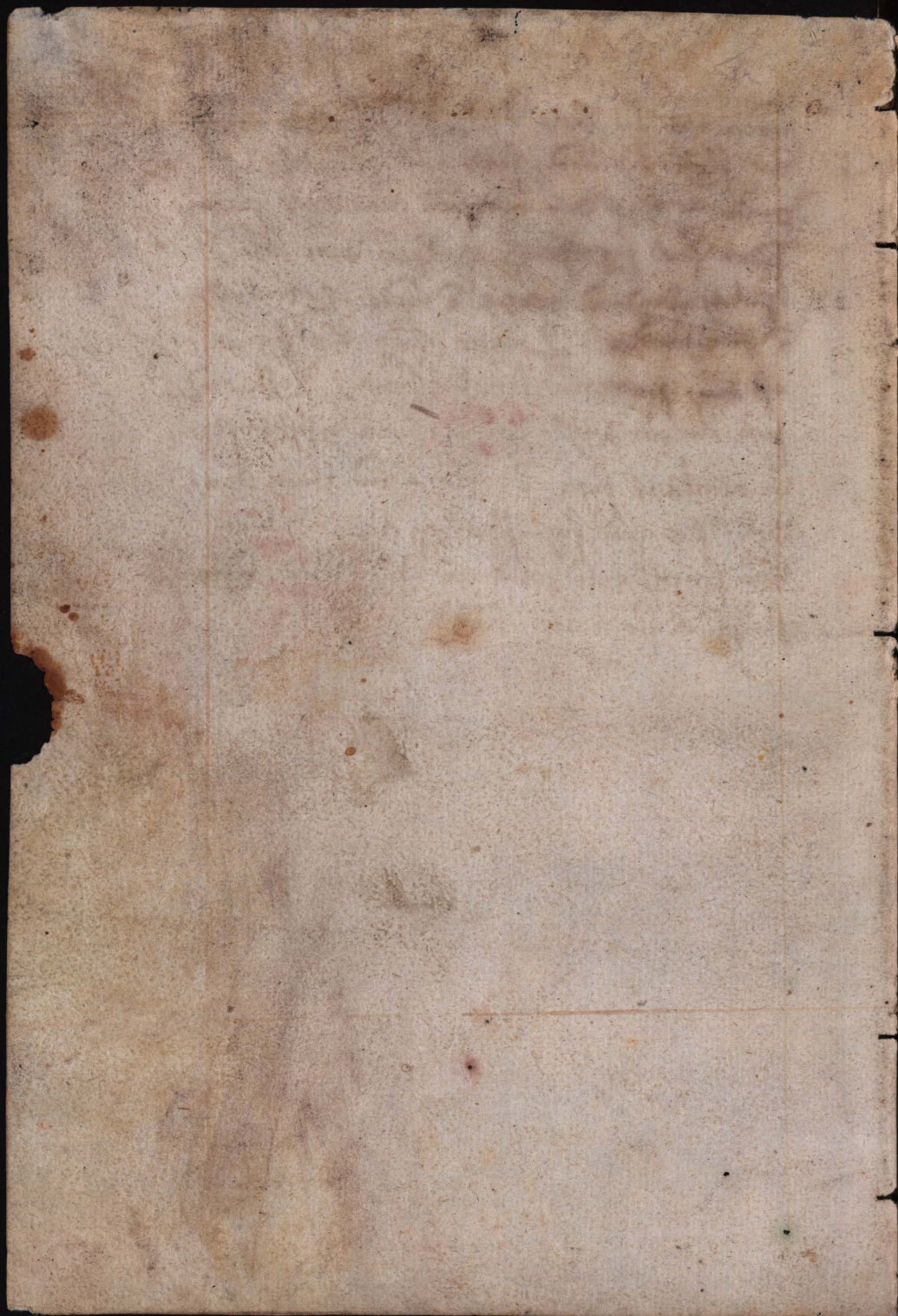
Laus deo eternissima amen

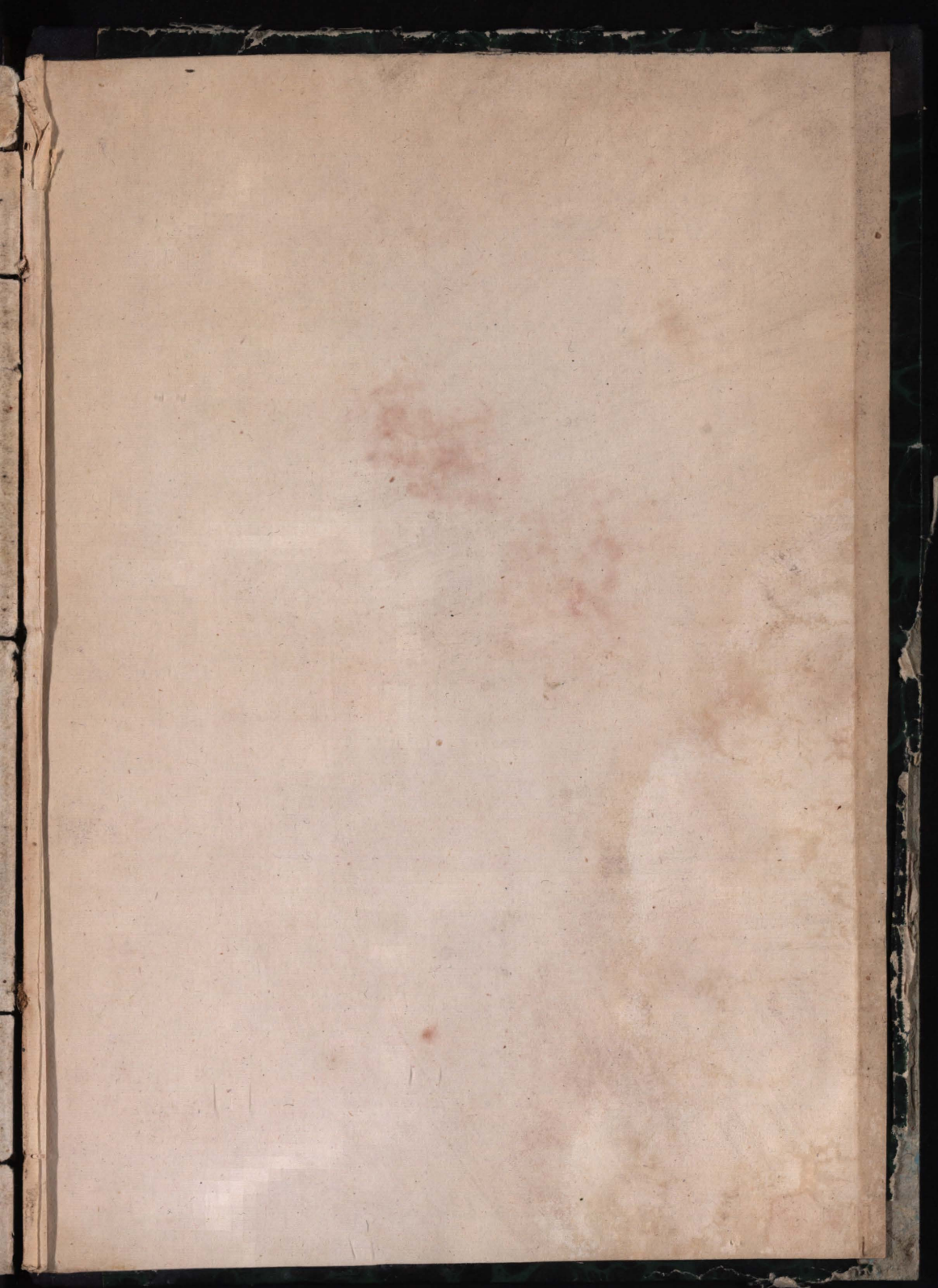
Altera autem Corona Clericorum h
 pmo fupst mian. Na du p
 rig anthiochie pducet in q
 tumelia non pidi ni sumitate cu capiti
 abraferat. Id quide post modu toti clero
 tradit in honore quod p xpo apptum p
 rpi i gnumelia fuerat rogant.

Altera autem Corona Clericorum tria
 attendit. s; caput abrasio. Capilloru
 detudatio. et forme circulario. Abrasio
 aut i supiore pte caput fit triplicia rone
 quaru duas assignat Dionysius i ecclesiasti
 ca gerarchia dicens. Detonsio capilloru sig
 nat munda et no formabilez vita. Abra
 pilloru detensione sue caput abrasione
 tua sequit. s; mudiae gseruatio. Defor
 mario. et denudatio. Mudiae gseruati
 o qz ex capillis sordes mcapite aggregat
 Deformatio. qz capilli ornati su. Bign

fiat ergo tonsura munda et non fornicationis
vnde hoc est quod clerici debent habere mundici-
tiam mentis interius. Et non fornicationis id est non
carnalis habitus exterioris. Genudatio autem
significat quod inter se et deum nihil debet
esse mediū. sed immediate debent deo uniri
et reuelata facie in omni gloria speculari. Ita
pallium de nudatio fit ut ecclesia debet nudari
tibi. quod clerici omnes cogitationes superfluas
amare sua debent abscondere. et ad verbum
dei semper auditum parati et expediti ha-
bere. et omnia temporalia prout ad ne-
cessitatem a se penitus remouere. Est autem
circulus figura multiplici ratione. Primum quod
hec figura non habet principium nec finem per
quod debet intelligi quod clerici sunt ministri
dei qui nec habent principium neque finem.
Secundo quod hec figura nullum angulum habet
et significat quod clerici non debent habere
sordes in vita. quod ubi angulus ibi sordet
ut dicit Bernhardus. Et debent habere ve-
ritatem in doctrina. quod veritas angulos

no amat sic dicit Hieron. Tercio quoque
 haec figura est omnium figurarum pulcherrima.
 Unde in hac deus celestes creaturas fecit.
 Per quod significat quod deus deus haec
 pulchritudine interius in mente. Eternus
 in generatione. Quarto quoque haec figura
 est omnium figurarum simplicissima. Nulla enim
 figura ut ait Aug. ex una linea consistit. So-
 la azuleus figura est quod una in linea clau-
 dit. Per quod significat quod deus debent
 haec simplicitate colubaru. Quod illud. Ego te
 simplices sic colubae.





Cod. Ms